

muqeddes kitab

Rosullarning paaliyetliri

ROSULLARNING PAALIYETLIRI

Muqeddes Kitab - Yéngi Ehde (Injil)

5-qisim

1950-yilidiki «Muqeddes Kitab»ning
uyghurche terjimisi hazirqi zaman
uyghur tiligha özgertildi

2013

Deslepki nusxa

www.dunyaningnuri.com

ROSULLARNING PAALIYETLIRI

Muqeddime

1 ¹ Ey Téofilos, ilgiriki kitabimda Eysaning öz ilghighan rosullirigha Muqeddes Roh bilen öz buyruqlirini bérip bolup, ² özi asman'gha kütürülgen waqtighiche qilghan hemme emel we telimi toghrisida yazdim. ³ U özi zexmet tartqandin kéyin qiriq kün ichide ulargha körünüp, tola delil bilen özini tirik körsitip, Xudaning padishahliqi toghrisida söz qilip,

Eysa Mesihning asman'gha kütürülüshi

⁴ ular bille bolghanda ulargha buyrup éytti: «Yérusalémdin ketmey, siler mendin anglighan Atining wedisini saqlap turunglar. ⁵ Yuhanna su bilen chömüldürdi, lékin siler tola künler ötmeste Muqeddes Rohta chömüldürülsiler».

⁶ Ular jem bolghanda uningdin sorap éytti: «Ey Xudawende, ushbu zamanda Israilgha padishahliqni yéngidin qurisenmu?» ⁷ U ulargha éytti: «Ata öz qudrিতে toxtatqan waqit-zamanlarni bilmeklik silerge bérilgen emes. ⁸ Lékin Muqeddes Roh üstünlargha kelgende, siler qudret tépip Yérusalémda we barche Yehudiyede we Samariyede ta yerning chetlirighiche méning guwahlim bolisiler».

⁹ U buni éytqandin kéyin, ular qarap turghinida égzlikke kütürüldi we bir bulut uni ularning neziridin élip ketti. ¹⁰ Ular uning chiqqinigha qarap asman'gha köz tikip tursa, mana ular bilen aq kiyimlik ikki kishi turidu ¹¹ we bular éytti: «Ey galiliyelik kishiler, némishqa asman'gha qarap turisiler? Bu silerdin asman'gha kütürülgen Eysa asman'gha chiqqinida silerge körün'gendek yene shundaq yénip kélidu».

Matiyas rosullarning qatarigha ilghinidu

¹² Andin kéyin ular Zeytun Téghi dégen taghdin chüshüp, andin shabat künlük bir yolning ariliqida bolghan Yérusalémgha yénip bardı. ¹³ Ular sheherge kirip, özliri, yeni Pétrus bilen Yuhanna we Yaqub bilen Andreyas, Filippus bilen Tomas we Bartoloméus bilen Metta, Alpéusning oghli Yaqub bilen gheyretlik Simon

we Yaqubning oghli Yehuda, olturuwatqan balixanigha chiqti. ¹⁴ Bularning hemmisi we Eysaning anisi Meryem we birnechche bashqa xotunlar we Eysaning buraderliri bir jandek dua-tilawet qilip turatti.

¹⁵ Shu künlerde bir kün Pétrus özi sani bir yüz yigirmiche jem bolghan buraderlarning otturida qopup, éytti: ¹⁶ «Ey buraderlirim, Muqeddes Roh ilgiridin Dawudning aghzi bilen Eysani tutqanlarning bashlighuchisi bolghan Yehuda toghrisida éytip, muqeddes yazmida xewer berginining beja keltürülüşhi kérek idi. ¹⁷ U bizning qatarimizda sanilip, rosulluq xizmitining nésipini tapqanidi. ¹⁸ U özi naheqliqning bedilige bir ékin yérini sétiwaldi. Emma u yüz töwen yiqilip, otturidin yérilip hemme üçeyliri chiqip töküldi. ¹⁹ Bu weqeler Yérusalémnda turghanlarning hemmisige melum boldi. Uning üçün ékin yéri ularning tilida Heqeldema, yeni qan ékin yéri dep ataldi. ²⁰ Chünki Zebur kitabida pütülgenki: «Uning makani weyran bolsun we ichide héchkim olturmisen» we yene: «Uning mensipini bashqisi alsun» dep pütülgendur.

²¹ Uning üçün Xudawende Eysaning arimizda kirip chiqip turghan tamam waqtida, ²² yeni Yuhanna teripidin chömüldürülginidin tartip ta bizdin ayrilip asman'gha kütürülgen künigiche, biz bilen hemrah bolghan ademlerdin biri uning tirilip qopqinigha biz bilen bille guwah bolsun».

²³ Shuning bilen ular ikkini, yeni Yustus leqemlik Barsabba dégen Yüsüpni we Matiyasni otturigha turghuzup, ²⁴ dua qilip: «Ey sen hemmisining könglini bilchüchi Xudawende, ²⁵ Yehuda öz jayigha barghili qoyup ketken xizmet we rosulluqning mertiwisige bu ikkisdin qaysini ilghighiningni körsitip bergin» dep éytti. ²⁶ Andin ular üçün chek tashlidi we chek Matiyasqa chiqti. Shuning bilen u on bir rosulning qatarida sanaldi.

Muqeddes Rohning kélishi

2¹ Orma héyt küni kelgende hemmisi bir jandek jem bolghanidi. ² Nagah qattiq ötidighan borandek asmandin bir awaz kélip, ular olturghan öyning hemmisini toldurdi. ³ Ot yalqunigha oxshash tillar ulargha körünüp tarqilip herbirining üstige qondi ⁴ we hemmisi Muqeddes Roh bilen tolup, Roh ulargha söz qilghili bergendek bashqa tillarda söz qilghili bashlidi.

⁵ U chaghda asman tégidiki her xelqtin kelgen teqwadar yehudiylar Yérusalémnda olturaqliq idi. ⁶ U awaz anglan'ghanda xalayıq yighilip kélip, herbiri öz tilida rosullarning söz qilghinini anglap heyretke chüshti.

⁷ Hemmisi heyran bolup ejeblinip éytishti: «Mana söz qilghanlarning hemmisi galiliyelik emesmu? ⁸ Biz herbirimiz qandaq özimiz tughulghan yerning tilini ulardin angliyalaymiz? ⁹ Partiyaliq ya médiyaliq ya élamliqlar

bolsaq, Mésopotamiyede, Yehudiyede ya Kapadokiyada, Pontusta ya Asiyada, ¹⁰ Frigiyede ya Pamfilyede, Misirda we ya Kiréne terepliridiki Liwiyinging yurtlirida makan tutqan bolsaq ya Rimdin köchüp kelgen musapirlar bolsaq, yehudiy ya yehudiy dinigha kirgenler, ¹¹ kritik ya erab bolsaq, hemmimiz öz tilimizda Xudaning ulugh emelliri toghrisidin ularning sözliginini anglaymiz». ¹² Hemmisi heyran qélip, néme xiyal qilishini bilmey, bir-birige: «Bu néme iken» dep éytishti. ¹³ Emma bashqilar ularni mesxire qilip: «Bular yéngi sharab ichip, mest boluptu» déyishti.

Pétrusning xelqqe qilghan nutqi

¹⁴ Lékin Pétrus on birler bilen qopup, awazini kötürüp ulargha éytti: «Ey yehudiy kishiler we Yérusalémda makan tutqanlarning hemmisi, buni bilip sözlirimge qulaq sélinglar. ¹⁵ Bular siler guman qilghandek mest emestur. Hazir küning üçinchi saiti emesmu? ¹⁶ Lékin Yoél peyghemberning wasitisi bilen xewer bérilgen weqe budur, yeni:

¹⁷ < Xuda éytiduki: Kéyinki künlerde hemme adem üstige öz Rohumni tökimen we oghulliringlar we qizliringlar peyghemberlik qilidu we yigitliringlar rohiy körünüşler we qériliringlar chüshler köridu.

¹⁸ U künlerde qullirimning we dédeklirimning üstige Rohumni tökimen we ular peyghemberlik qilidu.

¹⁹ Yuqirida asmanda ajayip karametler we töwende yerde alametler, yeni qan, ot we tütün bulutliri körsitimen.

²⁰ Xudawendining ulugh we shereplik küni kelmestin ilgiri kün qarangghuluqqa we ay qan'gha aylinidu.

²¹ Emma weqe boliduki, herkim Xudawendining ismigha iltija qilsa, nijat tapidu.»

²² Ey israiliy kishiler, bu sözlerni anglanglar. Bilisilerki nazaretlik Eysa özi Xuda uning qoli bilen aranglarda qilghan qudretlik emeller, möjiziler we alametliri bilen aldinglarda Xudadin shahadet tapqan bir kishi idi. ²³ U özi Xudaning teqdiri we ezeliy bilishige muwapiq silerge tutup bérilgendin kéyin, siler uni pasiq ademlerning qolliri bilen kréstke mixlap öltürdünglar. ²⁴ Lékin Xuda ölümning derdining baghlirini yéship, uni tirildürüp qopurdi, chünki uning ölümün tutulmiqi mümkin emes idi. ²⁵ Dawud uning toghrisida éytidu: < Xudawendini hemishe nezirimge keltürdüm, chünki u méning ong yénimdidur. Shuning üçün tewrenmeymen.

²⁶ Uning üçün könglüm xush bolidu we tilim shadliq qilidu. Bedinim hem ümid bilen rahet alidu.

²⁷ Chünki jénimni alem dozaxqa qoyup bermeysen we ya muqeddesingni chirimeklik körgili qoymaysen.

²⁸ Tiriklik yollirini manga bildürdüng, yüzüngning aldida méni xushluq bilen toldurisen.»

²⁹ Ey buraderler, ata-bowimiz Dawud toghrisida ashkara dégili boliduki, u ölöp kömüldi we uning qebri si bu kün'giche bizning arimizdidur. ³⁰ Lékin u peyghember bolup, Xuda uning textide olturghili, uning öz uruq-ewladidin bir kishini tirildürüp qopurushni uning özige qesem bilen wede qilghinini bilip, ³¹ ilgiridin Mesihning tirilip qopmiqini körüp, uning toghrisidin: «Jéni alem dozaxta qalmidi we uning hesiti chirimeklik körmidi» dep éytti. ³² Bu Eysani Xuda özi tirildürüp qopurdi. Buninggha biz hemmimiz guwahturmiz. ³³ U özi Xudaning ong qoli bilen ulughlandurulup, Atidin Muqeddes Rohning wedisini élip, emdi körüp anglighininglardek, shuni töküp chüshürdi. ³⁴ Dawud asman'gha chiqmidi, lékin özi: «Reb méning Xudawendemge éytti:

³⁵ Men düshmenliringni qedemgahing qilghuche méning ong yénimda olturghin» dédi.

³⁶ Emdi Israilning barche xanidani tayin bilsunki, Xuda ushbu siler kréstke tartqan Eysani hem Xudawende, hem Mesih qilip teyinlidi».

³⁷ Ular buni anglighanda köngüllirige sanchighandek bolup, Pétrusqa we qalghan rosullargha: «Ey buraderler, néme qilayli» dep éytshti. ³⁸ Pétrus ulargha: «Towa qilinglar we herbiringlar gunahlarning meghpiret qilinishi üçün Eysa Mesihning ismi bilen chömüldürüşni qobul qilsun. Shundaqta Muqeddes Rohning hediyesini silerge ata qilinidu. ³⁹ Chünki wede özi silerge we baliliringlarga we Tengrimiz Xudawende qichqiridighan yiraqtikilerning hemmisigidur» dep, ⁴⁰ tola bashqa sözler bilen guwahliq bérip, nesihet qilip: «Bu tetür nesildin qutulunglar» dédi. ⁴¹ Uning sözini qobul qilghanlar chömüldürülüshti. Shu kün üç mingche jan shagirtlarga qoshuldi.

Ishen'genlarning jem bolushi

⁴² Ular özlinini hemishe rosullarning telimige we jem bolushqa we nan oshtushqa we duagha baghishlap turdi.

⁴³ Herbirining üstige qorqunch chüshti we rosullarning wasitisi bilen tola möjje we alamet qilinatti. ⁴⁴ Ishen'genlarning hemmisi jem bolup turup, hernémide shérik bolup, ⁴⁵ öz mülüklerini we mallirini sétip, herbirining hajitige qarap hemmisige teqsim qilip béretti. ⁴⁶ Ular her küni bir jandek beyt-muqeddeste bolushup, öylerde nan oshtushup, xushluq we köngül saddiliqi bilen taam yep Xudagha shükür qilatti. ⁴⁷ Ular hemme xelqning aldida iltipat tapqanidi. Xudawende nijat tapqanlarni jamaetke kündin kün'ge qoshatti.

Tokur tughulghan kishining shipa tépishi

3¹ Bir küni Pétrus bilen Yuhanna toqquzinchi saetning duasigha beyt-muqeddeske chiqip barghinida, ² anisidin tokur tughulghan bir kishi u yerge keltürüldi. U özi beyt-muqeddeske kirgenlerdin sediqe tilisun dep, her kün beyt-muqeddesning «Chirayliq derwaza» dégen derwazisining yénigha qoyulatti. ³ Pétrus bilen Yuhanna beyt-muqeddeske kirip turghinida shu kishi ularni körüp bir sediqe tilidi. ⁴ Pétrus bilen Yuhanna uninggha köz tikip: «Bizge qarighin» dep éytti. ⁵ U kishi ulargha telmürüp ulardin bir nerse alimen dep ümid qilghanda, ⁶ Pétrus: «Méning kümüş bilen altunum yoq, emma barimni sanga bérey: Nazaretlik Eysa Mesihning ismi bilen qopup mangghin» dep ⁷ uni ong qolidin tutup, uni qopurdi we derhal putliri bilen oshuqliri quwwetlendi ⁸ we u sekrep qopup, mangghili turup, ular bilen beyt-muqeddeske kirip, méngip sekrep, Xudagha hemd qilatti.

⁹ Xelqing hemmisi uning méngip yürüp, Xudagha hemd éytqinini körüp, ¹⁰ «Shu beyt-muqeddesning Chirayliq derwazisida olturup, sediqe tiligen kishi» dep uni tonup, uninggha weqe bolghan ishtin ejebliyin heyran qaldi. ¹¹ U kishi Pétrus bilen Yuhannagha chapliship turghanda, hemme xelq tola heyran bolup ulargha yügürüp kélip, Sulaymanning aywani dégen jayda yighildi.

Pétrus Eysa Mesih toghrisida guwahliq béridu

¹² Pétrus buni körüp söz bashlap éyttiki: «Ey israiliy kishiler, néme üçün bu ishqa ejeblixisiler we néme üçün biz öz qudritimiz we teqwadarliqimiz bilen bu kishini mangdurghandek bizge tikilip qaraysiler? ¹³ Ata-bowilirimizning Tengrisi, yeni Ibrahim, Ishaq we Yaqubning Tengrisi öz bendisi Eysani ulughlandurdi. Siler uni tutup béríp, Pilatus uni qoyup bergili höküm qilghanda uning aldida uni inkar qildinglar. ¹⁴ Siler muqeddes we adil bolghuchini inkar qilip, silerge bérilgili bir qatilliq qilghuchini tilidinglar. ¹⁵ Lékin hayatning emirini öltürgüzdinglar, emma Xuda uni ölüklar arisidin qopurdi. Buninggha biz özimiz guwahturmiz. ¹⁶ Eysaning ismigha keltürülgen iman bilen uning ismi özi siler körüp tonughan bu ademni quwwetlendürdi we Eysaning wasitisi bilen bolghan iman hemmenglarning aldida bu kishige kamil shipaliq berdi.

¹⁷ Emdi, ey buraderler, bilimenki, hem siler, hem rehberliringlar bilmey shuni qildinglar. ¹⁸ Lékin Xuda öz Mesihining zexmet tartishi toghrisida ilgiridin hemme peyghemberlarning aghzi bilen xewer berginini bu teriqide beja keltürdi.

¹⁹ Uning üçün gunahliringlar öchürülsun dep, towa qilip rast yolgha yéninglarki,

²⁰ Xudawendining yuzidin rahet zamanliri kélip, Xuda silerge ilgiridin teyinligen Mesih Eysani ewetkey. ²¹ Xuda qedimki waqitlardin tartip öz muqeddes

peyghemberlirining aghzi bilen éytqinidek, hemme nersining tüzilidighan zamanighiche asmanning Mesihni qobul qilip saqlimiқи kérek idi. ²² Musa éyttiki: «Reb Xuda silerge mendek bir peyghemberni öz buraderliringlardin qopuridu. U silerge néme éytta, uninggha qulaq sélinglar. ²³ Undaq boliduki, u peyghemberge qulaq salmaydighan herkim qowmdin yoqitilidu» dédi. ²⁴ Hemme peyghemberler Samuildin tartip uningdin kéyin kélip, söz qilghanlarning hemmisi ilgiridin bu künler toghrisida peyghemberlik qildi. ²⁵ Siler peyghemberlerning oghulliri we Xuda Ibrahimgha: «Séning neslingdin yerdiki hemme qebililer bext-beriket tapidu» dep ata-bowilirimiz bilen qilghan ehdingning oghulliridursiler.

²⁶ Xuda öz bendisi Eysani tirildürüp qopurup, herbiringlar öz yamanliqtin yan'ghanda silerni mubareklisun dep, uni awwal silerge ewetti».

Pétrus we Yuhanna yehudiylarning aliy kéngishide soraq qilinidu

4¹ Ular xelqge söz qilip turghinida kahinlar we beyt-muqeddestiki pasibanning serdari we saduqiylar ulargha kélip qélip, ² ularning xelqge telim bérip Eysada ölgenlerning ölüklér arisidin qopushini jakarlighinigha achchiqlinip, ³ rosullargha qol sélip, ularni tutup, kün kech bolghini üçün etigiche solap qoydi. ⁴ Emma bu sözni anglighanlardin tola kishi ishendi we er kishilerning sani besh minggha yétishkenidi.

⁵ Etisi xelqning rehberliri, aqsaqalliri we katipliri Yérusalémda yighildi. ⁶ Ulugh kahin Hannan bilen Qayapa we Yuhanna bilen Iskender we ulugh kahinning jemetining hemmisi hazir boldi. ⁷ Ular rosullarni otturisida turghuzup, ulardin: «Néme qudret bilen we néme isim bilen buni qildinglar?» dep soridi. ⁸ U waqit Pétrus Muqeddes Rohtin tolup ulargha éytti: «Ey qowmning rehberliri bilen aqsaqalliri, ⁹ biz бүгүн bir késel kishige yetküzgen yaxshiliq üçün bizdin: «Bu kishi néme bilen saqaydi?» dep soralsa, ¹⁰ silerning hemmenglarga we Israilning qowmining hemmisige melum bolsunki, silér kréstke tartip Xuda ölüklér arisidin qopurghan nazaretlik Eysaning ismi bilen bu ish boldi, shu isim bilen bu kishi aldinglarda saq turidu. ¹¹ Tamchilardin, yeni silerdin, tashlinip burjek téshi bolghan tash shudur. ¹² Uningdin bashqa héchkimde nijat yoqtur, chünki asmanning tégide ademlerge bérilgen biz nijat tapqudek bölek isim yoqtur».

¹³ Ular Pétrus bilen Yuhannaning jüritini körüp, ularning ilimsiz we amma kishiler ikenlikini bilip ejeblinip, ularni tonup Eysagha egeshkinini öz yadigha keltürdi. ¹⁴ Emma shipa tapqan kishining ular bilen turghinini körgende héchnéme déyelmidi ¹⁵ we ularni aliy kéngeshtin chiqishqa buyrup, bir-biri bilen meslihet qiliship: ¹⁶ «Bu kishilerge qandaq qilayli? Chünki ularning wasitisi bilen bir meshhur alamet qilin'ghini Yérusalémda olturghuchilarning hemmisige

melumdur we biz shuni inkar qilalmaymiz. ¹⁷ Lékin bu ishning xewiri xelqning arisida ziyade yéyilmisun dep, ularni mundin kéyin bu isim bilen héch kishige söz qilmisun dep, qorqutup qoyayli» déyishti. ¹⁸ Andin kéyin ularni qichqirip: «Hergiz Eysaning ismi bilen söz qilip telim bermenglar» dep buyrudi.

¹⁹ Emma Pétrus bilen Yuhanna ulargha jawab bérip éytte: «Xudagha boyun sunushtin silerge boyun sunush Xudaning aldida durusmu? Özünglar chaghlanglar. ²⁰ Biz bolsaq körüp anglighinimizni éytmay, shük turalmaymiz» dédi. ²¹ U waqit ular ularni qorqutup béqip, hemme xelq bolghan möjize üçün Xudagha hemd éytqach xelqning jehitidin ulargha jaza bergili héch bahane tapalmay, ularni qoyup berdi. ²² Chünki bu möjize bilen saqaytilghan kishi qiriq yashtin ashqanidi.

Ishen'genlarning dua qilishi

²³ Ular qoyup bérilgende öziningkilerge bérip, bash kahnlar bilen aqsaqallarning ulargha éytqinining hemmisini xewer berdi. ²⁴ Bular buni anglighanda bir jandek ünlük awaz bilen Xudagha dua qilip éytshtiki: «Ey Xudawende, asman we yer we déngiz bilen ularda bar bolghanning hemmisini sen özüng yaratqandursen. ²⁵ Muqeddes Rohning wasitisi bilen öz bendeng atimiz Dawudning aghzi bilen: «Némishqa taipiler ghowgha qilip, xelqler inawetsiz xiyal qildi?»

²⁶ Dunyaning padishahliri qopti we emirliri Xudawendining we uning Mesihige qarshi yighilishti» dep éytting.

²⁷ Heqiqeten bu sheherde Hirodes bilen Pontiyus Pilatus we taipiler bilen Israilning qowmi sen mesihligen muqeddes bendeng Eysagha qarshi yighildi.

²⁸ Derweqe séning qolung we meslihetingning ilgiridin teyinliginining hemmisini qilghili yighildi. ²⁹ Hazir, ey Xudawende, ularning qorqutqinigha qarap öz bendiliringge kamil jüret bilen séning sözüngni éytqili qudret bergin. ³⁰ we késellerni saqaytishqa we muqeddes bendeng Eysaning ismi bilen alametler we möjiziler qildurushqa qolungni uzatqin». ³¹ Ular dua qilghandin kéyin jem bolghan yéri tewrendi we hemmisi Muqeddes Rohtin tolup, Xudaning sözini jüret bilen yetküzgili turdi.

Eysa Mesihning jamaitining bashlinishi

³² Ishen'genlarning hemmisi bir köngül we bir jandek idi we héchbiri öz mélidin bir nersini méningki démeytti, belki hemme nerside shérik idi. ³³ Rosullar Xudawende Eysaning tirilip qopqinigha chong quwwet bilen guwahliq béretti we hemmisining üstide chong shepset bar idi. ³⁴ we ularning arisida héchkim mohtajliq tartmidi. Chünki herkimning mülük yaki öyliri bolsa ularni sétip,

sétilghinining bahasini élip kélip, ³⁵ rosullarning putlirining aldida qoydi we herkimning öz hajitige qarap üleshtürüp béretti.

³⁶ we rosullardin Barnabas, yeni «nesihetchi» dep atilip, Sipurstin bolghan lawiyliq Yüsüp, ³⁷ hem bir ékin yérini sétip, pulini élip kélip, rosullarning putlirining aldida qoydi.

Ananiyes bilen Sepire

5¹ Emma Ananiyas dégen bir kishi öz xotuni Sepire bilen bir mülükni sétip, ² xotunining bilishi bilen bahasining bir hessisini élip qélip, yene bir hessisini élip kélip, rosullarning putlirining aldida qoydi. ³ Emma Pétrus éytti: «Ey Ananiyas, némishqa sen Muqeddes Rohqa yalghan éytip, mülükning bahasidin bir hessisini élip qalghudek sheytanni öz könglüngni toldurghili qoyghansen?

⁴ Sen mülükni sétilmighanda özüngningki emesmidi? Sétilghanda daramiti öz ixtiyaringda emesmidi? Némishqa sen bu ishni könglüngge keltürdüng? Ademge emes, belki Xudagha yalghan éytting». ⁵ Ananiyas bu sözni anglap, yiqilip jan berdi we anglighanlarning hemmisige chong qorqunch chüshti. ⁶ Yigitler qopup, uni képenlep élip chiqip kömdi.

⁷ Üch saetche ötkendin kéyin uning xotuni bu ishtin bixewer ichkiri kirdi.

⁸ Pétrus uninggha éytti: «Manga dep bergin, mülükni shunchige satinglarmu?» U: «Derweqe shunchige» dédi. ⁹ Pétrus uninggha: «Némishqa Xudawendining Rohini sinighili ittipaq qildinglar? Mana éringni kömgenlarning ayaghliri ishiktidir. Séni hem élip chiqiridu» dédi. ¹⁰ U derhal Pétrusning ayaghlirigha yiqilip jan berdi we yigitler kirip, uning ölginini körüp uni élip chiqip, éringni yénida kömdi. ¹¹ Hemme jamaetke we buni anglighanlarning hemmisige chong bir qorqunch chüshti.

Rosullar körsetken möjiziler

¹² Rosullarning qolliri bilen tola alamet we möjiziler qowmning arisida qilinatt we hemmisi bir jandek Sulaymanning aywanida jem bolatti. ¹³ Bashqilardin héchbiri ulargha qoshulghili jüret qilmidi, emma xelq ularni tola hörmét qilatti ¹⁴ we téxi tola kishiler Xudawendige ishinip, hem erler, hem xotunlar top-top bolup kélip qoshulatti. ¹⁵ Kishiler hetta Pétrus ötüp mangghinida, mümkin bolsa uning sayisi ularning üstige chüshsun dep, késellerni kochilargha élip chiqip, orun bilen körpilerning üstide qoyatti. ¹⁶ Yene top-top kishiler Yérusalémning etrapidikini sheherlerdin kélip, késellerni we napak rohlardin azab tartqanlarni élip kéletti we hemmisi shipa tapatti.

Pétrus we Yuhanna zindandin chiqirilidu

¹⁷ Emma ulugh kahin we uning bilen bolghanlar, yeni saduqiy pirqisidikiler qopup, gheyret bilen tolup, ¹⁸ rosullargha qol sélip ularni tutup, ammiwi zindan'gha solap qoydi. ¹⁹ Emma Xudawendining perishtisi kéchide zindanning derwazisini échip, ularni chiqirip éytti: ²⁰ «Bérip, beyt-muqeddeste qopup, hayatning hemme sözini xelqge éytinglar».

²¹ Ular buni anglap, tang atqanda beyt-muqeddeske kirip, telim bergili turdi. Emma ulugh kahin we uning bilen bolghanlar kélip, aliy kéngeshni we beni-Israilning aqsaqallirini yighip, zindandin rosullarni élip kelgili kishi ewetti.

²² Sipahlar bérip, ularni zindanda tapmay yénip kélip, xewer bérip, ²³ éytti: «Biz bérip baqsaq, zindan diqqet bilen taqaqliq we pasibanlar derwazilarning sirtida turidu, lékin échip kirgende ichkiride héch kishini tapmiduq».

²⁴ Beyt-muqeddesning pasiban serdari we bash kahinlar bu sözlerni anglighanda buning toghrisida: «Bu ishlar barghanche qandaq bolidu?» dep nahayiti heyran boldi. ²⁵ Emma bir kishi kélip, ulargha: «Mana siler zindan'gha salghan kishiler beyt-muqeddeste turup xelqge telim béridu» dep xewer berdi.

Rosullar soraq qilinidu

²⁶ U waqit serdar özi sipahlar bilen bérip, ularni élip keldi. Lékin xelqtin qorqup, bizni chalma-késeq qilmisun dep, zorluq qilmidi. ²⁷ Ular ularni élip kelgende kéngeshning aldida turghuzdi. Ulugh kahin ulardin sorap ²⁸ éytti: «Bu isim bilen telim bermenglar dep, qattiq emr qilmiduqmu? We mana Yérusalémni öz teliminglar bilen toldurup, bu ademning qénini bizning üstimizge keltürgili xalaysiler».

²⁹ Lékin Pétrus bilen rosullar jawab bérip éytti: «Xudagha ademlerdin oshuqraq boyun sunmaq kérektur. ³⁰ Siler yaghachqa ésip öltürgen Eysani atabowilirimizning Tengrisi tirildürüp qopurdi. ³¹ U Israilgha towa we gunahlarning kechürümini bersun dep, Xuda uni öz ong qoli bilen ulughlandurup, emir we qutquzghuchi qilip, ³² Buning hemmisige biz guwahturmiz we Xuda öziye boyun sun'ghuchilargha bergen Muqeddes Roh hem guwahtur». ³³ Mehkimidikiler buni anglighanda tola achchiqlinip, ularni öltürgili xalidi.

³⁴ Lékin perisiy bolup Ghamaliyil dégen hemme qowmning aldida hörmetlik bir Tewrat ustazi kéngeshte qopup: «Bu ademler bir dem tashqiri chiqsun» dep buyrudi. ³⁵ Andin ulargha éytti: «Ey israiliy kishiler, bu ademlerge néme qilsanglar, éhtiyat bilen qilinglar. ³⁶ Bu künlerdin ilgiri Tewdas dégen kishi qopup, özini chong tutti we töt yüzche adem uninggha qoshuldi. Lékin özi öltürülgendin kéyin uninggha egeshkenlerning hemmisi tarqilip yoqaldi. ³⁷ Uningdin kéyin

jan xetlenmekning künliride galiliyelik Yehuda qopup, birmunche xelqni özige azdurup egeshtürdi. U halak boldi we uninggha egeshkenlarning hemmisi tarilip ketti. ³⁸ Emdi silerge éytimen: Bu ademlerge tegmey, öz ixtiyarigha qoyunglar. Eger bu kéngesh yaki bu ish ademlerdin bolsa, yoq bolup kétidu. ³⁹ Lékin eger Xudadin bolsa, yoqitalmaysiler. Éhtiyat qilinglarki, Xudagha qarshi jeng qilghuchi bolmighaysiler» dédi. ⁴⁰ Ular uning sözige maqul bolup, rosullarni qichqirip, ularni qamchilitip: «Eysaning ismi bilen söz qilmanglar» dep buyrup ularni qoyup berdi.

⁴¹ Ular bu isim üçün haqaret tartqili layiq sanalghini üçün xush bolushup kéngeshtin chiqip ketti. ⁴² Ular bolsa her küni beyt-muqeddeste we öylerde telim bérip, Eysa Mesih toghrisida wez éytishtin toxtimaytti.

Xizmetke ilghan'ghan yette kishi

6¹ Shu künlerde shagirtlarning sani tola bolghanda yunaniy yehudiylar öz tul xotunliri her küni bérilgen sediqidin quruq qalghini üçün ibraniylargha ghudurishatti. ² Uning üçün on ikkiler jemi shagirtlarni qichqirip, éytti: «Bizge Xudaning sözining xizmitini tashlap, dastixan'gha xizmet qilishni toghra emes. ³ Uning üçün, ey buraderler, aranglardin Roh we hékmet bilen tolup, yaxshiliqi üçün meshhur bolghan yette kishi ilhanglar we biz ularni bu ishqa teyinlep turghuzimiz. ⁴ Lékin biz özimiz hemishe dua we sözning xizmitide turayli» déyishti. ⁵ Bu söz hemme jamaetke xush keldi we ular Istifanusni ilghidi. U özi étiqad we Muqeddes Roh bilen tolghan bir kishi idi we hem Filippusni we Prokorusni we Nikanorni we Timonni we Parménasni we yehudiy dinigha kirgen antakyaliq Nikolaosni ilghap, ⁶ ularni rosullarning aldigha turghuzdi. Bular dua qilip, qollirini ularning üstige qoydi.

⁷ Xudaning sözi ösüp, shagirtlarning sani Yérusalémda tola ashti. Kahinlardin hem chong bir top iman'gha itaet qildi.

Istifanusning tutqun qilinishi

⁸ Istifanus bolsa étiqad we quwwet bilen tolup, xelqning arisida chong möjiziler we alametler qilatti. ⁹ Lékin Libértin dégenlarning sinagogidin bolghanlardin birnechchisi bilen kiréneliklarning we iskenderiyeliklarning sinagogidikilerdin we Kilikiye bilen Asiyadin bolghanlardin birnechchisi Istifanus bilen muzakirileshkili qopti. ¹⁰ Lékin ular uning wasitisi bilen söz qilghan hékmetke we Rohqa ajiz keldi. ¹¹ U waqit: «Istifanusning Musagha we Xudagha kupur söz éytqinini angliduq» dep guwahliq bergili kishiler

ijarige élip, ¹² xelqni, aqsaqallarni we katiplarni qozghitip, Istifanusqa kélip, uni tutup, aliy kéngeshke élip bérip, ¹³ yalghan guwahlar otturigha chiqardi . Ular: «Bu kishi muqeddes yérimizning we Tewrat qanunining xilapida söz qilmaqtin toxtimaydu. ¹⁴ Biz uningdin: < Shu nazaretlik Eysa bu makanni yiqitip, Musaning bizge bergén resimlirini yótkiwétip bölekche qilidu» déginini angliduq» dep éytishti.

¹⁵ Kéngeshte olturghanlarning hemmisi Istifanusqa tikilip qarap, uning yüzini perishtining yüzidek kördi.

Istifanus yehudiylarning aliy kéngishida guwahliq béridu

7¹ Ulugh kahin: «Bu ishlar shundaq bolamdu?» dep soridi. ² Istifanus éytti: «Ey buraderler we atilar, qulaq sélinglar! Shan-sherepning Tengrisi atimiz Ibrahim Haran'gha téxi köchmey, Arram Mésopotamiyede turghan waqtida uninggha körünüp éytti: ³ < Öz wetiningdin we jemetingdin chiqip, men sanga körsitidighan yurtqa barghin» dédi. ⁴ U waqit u kaldaniylarning yurtidin chiqip, Haranda olturdi. Atisi wapát bolghandin kéyin, Xuda uni u yerdin siler emdi olturghan yurtqa köchürdi. ⁵ Emma u bu yerde bir ayagh basqudek yerni hem uninggha miras bermidi, lékin bu yurtni özining we uningdin kéyinki uruq-ewladigha igiliki bolush üçün bergili wede qildi. U waqitta Ibrahimning balisi téxi yoq idi. ⁶ Xuda mundaq éyttiki: < Uning uruq-ewladi yat yurtta musapir bolidu we ular töt yüz yil qul bolup, ulargha zulum qiliniidu. ⁷ Emma men ularni qul qilidighan taipige höküm qilimen. Andin kéyin ular chiqip manga bu yerde ibadet qilidu» dep Xuda éytti. ⁸ Xuda uninggha xetning ehdisini berdi. Ibrahimdin Ishaq törelip, sekkizinchi künide xetne qilindi. Ishaqtin Yaqub we Yaqubtin on ikki ata-bowa törelidi.

⁹ Ata-bowilar bolsa Yüsüpke heset qilip, uni Misirgha sattı. Lékin Xuda uning bilen bolup, ¹⁰ uni hemme tengliktin qutquzup, uninggha Misir padishahi Firewnning aldida iltipát tapturup hékmet berdi. Firewn uni Misir üstige we hemme öz öyi üstige xoja qildi. ¹¹ Emma pütün Misir bilen Qanaan yurtlirida acharchiliq we chong tenglik weqe boldi we ata-bowilirimiz yégili bir nerse tapalmidi. ¹² Yaqub Misirda ashliq bar ikenlikini anglighanda ata-bowilirimizni awwalqi mertiwé u yerge ewetti. ¹³ Ikkinchi mertiwé Yüsüp buraderlirige tonuldi we Yüsüpning jemeti Firewn'ge melum boldi. ¹⁴ Shuning bilen Yüsüp kishi ewetip, atisi Yaqubni we yetmiş besh jan sanliq hemme jemetini özige qichqardi. ¹⁵ Yaqub Misirgha chüshti we özi bilen ata-bowilirimiz u yerde wapát boldi. ¹⁶ Ular Shekemge yótkilip, Ibrahim Shekemde Xamorning oghulliridin pulgha sétiwalghan qebride depne qilindi.

¹⁷ Lékin Xudaning Ibrahimgha qilghan wedisining waqti yéqinliship turghinida, qowm Misirda ösüp tola bolghanidi. ¹⁸ U waqit Yüsüpni tonumaydighan yéngi bir padishah Misirda qopti. ¹⁹ Shu padishah xelqimizge hiyle qilip, ata-bowilirimizgha azar yetküzüp, ularni öz balilirini, tirik qalmisun dep, tashqiri tashlighili zorlidi.

²⁰ Shu waqitta Musa tughuldi. U Xudaning aldida meqbul bolup, öz atisining öyide üç ay béqildi. ²¹ Emma u özi öydin chiqirilip tashlan'ghanda Firewning qizi uni élip keltürüp, özige bala qilip baqti ²² we Musa misirliqlarning barche hékmitide terbiye qilinip, sözde we emelde küchlük boldi.

²³ U qiriq yashqa kirgende, öz buraderlirim beni-Israilni ziyaret qilay dep, könglige chüshti. ²⁴ U bir kishining zulum tartqinini körüp, urulghan kishige yadrem qilip, intiqamini élip misirliqni öltürdi. ²⁵ we xiyal qildiki: «Buraderlirim méni, Xuda uning qoli bilen bizni qutquzidu dep bilidu». Emma ular buni uqmidi.

²⁶ U küning etisi ular taliship turghanda Musa chiqip kélip, ularni yarashturghili xalap: «Ey kishiler, siler burader bolup turup, némishqa bir-biringlarga zulum qilisiler?» dep éytti. ²⁷ Emma öz heqemsayisige zulum qilghan kishi uni silkiwétip éyttiki: «Kim séni bizning üstimizge emir we hakim qiliptu?» ²⁸ Tünügün misirliqni öltürginingdek méni öltürgili xalaysenmu?» ²⁹ Musa bu sözni anglap, qéchip Midiyan yurtida ghérib bolup turdi. Anda uninggha ikki oghul tughuldi.

³⁰ Qiriq yil ötkende Xudawendining bir perishtisi Sinay téghining bayawanida bir köyüp turghan tikenlik chatqalning ot yalqunida uninggha köründi. ³¹ Musa buni körgende körginidin ejeblinip, uninggha qarighili yéqin barghanda Xudawendining awazi kélip: ³² «Men ata-bowiliringning Tengrisi, yeni Ibrahimning we Ishaqning we Yaqubning Tengrisidurmen» dep éytti. Musa qorqunchta titrep qarighili jüret qilmidi. ³³ Emma Xudawende uninggha éytti: «Putliringdiki choruqliringni salghin, chünki sen turghan jay muqeddes yerdur,

³⁴ Derweqe Misirdiki qowmimning zulum tartqinini körüp, ularning ah tartqinini anglap, ularni qutquzghili nazil boldum. Emdi kelgin, séni Misirgha ewetey» dédi.

³⁵ Ular uni inkar qilip, «Kim séni emir we hakim qildi?» dégen shu Musa özini Xuda tikenlik chatqalliqta uninggha körün'gen perishtining qoli bilen emir we qutquzghuchi qilip ewetti. ³⁶ U özi ularni Misirdin chiqirip, Misir yurtida we qizil déngizda we chölde qiriq yil dawamida alamet bilen möjiziler qilatti. ³⁷ Beni-Israilgha: «Xuda buraderliringlardin mendek bir peyghembarni qopuridu» dep éytqan Musa shudur, ³⁸ yeni jamaet chölde bolghan waqtida Sinay téghida özige söz qilghan perishte bilen bille bolghan we ata-bowilirimiz bilen bille bolghan, silerge yetküzidighan tirik kalam qobul qilghan kishi shu özidur. ³⁹ Ata-bowilirimiz uninggha boyun sun'ghili xalimay, belki uni ret qilip, köngülliri bilen Misirgha mayil bolup, ⁴⁰ Harun'gha éytsishtiki: «Aldimizda méngip bashlaydighan tengriler bizge yasap bergin, chünki bizni Misir yurtidin chiqarghan bu Musagha

néme bolghinini bilmeymiz. ⁴¹ Ular shu künlerde bir mozay süritini yasap, butqa qurbanliq keltürüp, öz qollirining ishliri bilen xush bolushti. ⁴² Emma Xuda ulardin yüz örüp, ularni asmanning qoshunigha ibadet qilghili tapshurdi. Bu heqte peyghemberlerning kitabida: « Ey beyt-Israil, bayawanda qiriq yil manga qurbanliq we hediyeleer teqdim qildinglarmu?

⁴³ Mana Moloxning chédirini we Rifan butining yultuzini, yeni ulargha sejde qilmaq üçhün yasighan süretlerni kütürüp yürdünglar. Uning üçhün silerni Babilning u bir teripige élip barimen» dep pütügendur.

⁴⁴ Bayawanda shahadet chédiri ata-bowilirimiz bilen bar idi. Musagha sözlügüchi özi: « Chédirni özüng körgen nemunige muwapiq qilghin» dep buyrughanidi.

⁴⁵ Andin kéyin ata-bowilirimiz u chédirni tapshuruwélip, Eysadin bashlinip uni Xuda ularning aldidin qoghlap chiqarghan taipilerdin öz igilikige alghan yurtqa köchürüp keldi. U Dawudning waqtighiche shundaq turdi. ⁴⁶ Dawud özi Xudaning aldida meqbul bolup, Yaqubning Tengrisige bir makan tapqili iltimas qildi.

⁴⁷ Lékin Sulayman uninggha bir beyt bina qildi. ⁴⁸ Emma Heqtaala ademning qoli bilen yasalghan beytlerde makan tutmaydu. Peyghember shundaq éytiduki:

⁴⁹ « Asman méning textim we yer méning qedemgahimdur. Manga qandaq öy salisiler? Yaki aramgahim qaysidur?

⁵⁰ Bularning hemmisini méning qolum qilmidimu?» dep Xudawende éytidu.

⁵¹ Ey boyni qattiq köngli we qulaqliri xetnisiz bolghanlar, siler ata-bowiliringlarga oxshash hemishe Muqeddes Rohqa gharshiliq qilisiler.

⁵² Ata-bowiliringlar peyghemberlerning qaysisini qoghlididi? Ular u adil bolghuchining kélidighinidin xewer bergüchilerni öltürdi. Siler emdi u adilni tutup bergüchi we öltürgüchi boldunglar. ⁵³ Siler qanunni perishtilerning tüzmiki bilen tapshuruwalghansiler, emma tutmidinglar».

Istifanusning chalma-késeek qilinishi

⁵⁴ Ular buni anglighanda tola achchiqlinip uninggha chishlirini ghuchurlatti.

⁵⁵ Lékin u özi Muqeddes Roh bilen tolup asman'gha köz tikip qarap, Xudaning shan-sheripini we Eysa Xudaning ong yénida turghinini körüp, ⁵⁶ éytti: «Mana asmanlarni échilip, Ibn al-Insanning Xudaning ong yénida turghinini körimen».

⁵⁷ Lékin ular qattiq awaz bilen qichqirip, qulaqlirini étiwélip, hemmisi birlikte uninggha yopurulup kélip, ⁵⁸ uni sheherdin chiqirip chalma-késeek qildi. Guwahlar öz libaslarini Saul dégen bir yigitning ayaghlirining yénida qoydi.

⁵⁹ Ular Istifanusni chalma-késeek qilghinida u özi dua qilip: «Ey Xudawende Eysa, rohumni qobul qilghin» dep éytti. ⁶⁰ Andin tiz püküp ünlük awaz bilen qichqirip éytti: «Ey Xudawende, ulargha bu gunahni sanimighin». Buni éytip, ölümde ushlap ketti. Saulmu uning öltürülginige razi idi.

Saulning Eysa Mesihning jamaitige ziyankeshlik qilishi

8¹ U künde Yérusalémdiki jamaetning üstige chong bir qoghlanmaqliq weqe boldi. Rosullardin bashqa hemmisi Yehudiyening we Samariyening yurtlirigha tarilip ketti. ² Teqwadar kishiler Istifanusni depne qilip, uning üstige chong matem qildi. ³ Lékin Saul jamaetni weyran qilip, öylirige kirip, er kishilerni we xotunlarni sürüp zindan'gha salduratti.

Filippus Samariyede Injilning sözini jakarlaydu

⁴ Lékin tarilip ketkenler aylinip yürüp, Injilning sözini jakarlatti. ⁵ Filippus bolsa Samariye shehirige chüshüp, ulargha Mesihni wez éytti. ⁶ Xelq anglap, Filippusning qilghan alametlirini körgende bir köngül bilen uning éytqinigha qulaq saldi. ⁷ Chünki napak rohlardin tutulghan tola kishilerdin u rohlar ünlük awaz bilen qichqirip chiqip ketti we tola palech bilen tokurlar saqaytildi. ⁸ Shuning bilen u sheherde chong xushluq boldi.

⁹ Lékin ilgiridin u sheherde jadugerlik qilip, Samariye xelqini heyretke sélip, özini bir ulugh zat dégen Simon isimliq bir kishi bar idi. ¹⁰ Kichikliridin chonglirighiche ularning hemmisi uninggha qulaq sélip: «Xudaning chong qudriti dégen shudur» déyishetti. ¹¹ U özi uzun waqittin béri jadugerlik qilip, xelqni heyretke salghini üçhün ular uninggha qulaq salatti. ¹² Lékin Filippus Xudaning padishahliqi we Eysa Mesihning ismi toghrisida Injilni yetküzgende ular ishinip, er kishiler we xotunlar barawer chömüldürüşni qobul qildi. ¹³ Simon özi hem ishinip chömüldürülgendin kéyinm hemishe Filippus bilen bille turdi. U bolghan chong alamet bilen quwwetlerni körüp heyran qaldi.

¹⁴ Yérusalémdiki rosullar samariyeliklarning Xudaning sözini qobul qilghinini anglighanda Pétrus bilen Yuhannani ulargha ewetti. ¹⁵ Bular u yerge bérip chüshkende, ishen'genlerge Muqeddes Roh bérilsun dep, ular üçhün dua qildi. ¹⁶ Chünki ular Xudawende Eysaning ismigha chömüldürülgini bilen Muqeddes Roh ularning héchbirining üstige téxi chüshmigenidi. ¹⁷ U waqit rosullar qollirini ularning üstige qoydi we ulargha Muqeddes Roh bérildi.

¹⁸ Lékin Simon rosullarning qollirini qoymiqi bilen Rohning bérilginini körgende rosullargha pul bérip, ¹⁹ éytti: «Manga hem bu qudretni béringlarki, herkimning üstige qollirimni qoysam, uninggha Muqeddes Roh bérilsun».

²⁰ Emma Pétrus uninggha éytti: «Kümüşhüng özüng bilen yoqalsun, chünki sen Xudaning hediyesini pulgha alay dep, xiyal qilding. ²¹ Séning bu ishta hesseng we nésiping yoqtur, chünki könglüng Xudaning aldida tüz emes.

²² Uning üçhün bu yamanliqingdin yénip, towa qilip Xudawendige dua qilghin. Shayetki könglüngning bu xiyal sanga meghpiret qilin'ghay. ²³ Chünki séning

achchiliqning ötide we yamanliqning bendide baghlaqliq ikenlikingni körimen». ²⁴ Emma Simon jawab bérip éytti: «Siler men üçhün Xudawendige yalwuringlarki, éytqininglarning héchbiri manga kelmisun».

²⁵ Ular guwahliqbérip, Xudawendining sözini éytqandinkéyin, samariyeliklarning tola kentliride Injilni jakarlap, Yérusalémgha yénip ketti.

Fillippus we hebeshlik wezir

²⁶ Lékin Xudawendining bir perishtisi Filippusqa söz qilip éytti: «Qopup, Yérusalémdin Gazagha chüshidighan chöldiki yolgha chiqip, jenub teripige barghin» dédi. ²⁷ U qopup bardi. We mana hebeshliklarning Kandake dégen melikisining aldida ulugh bolup, uning hemme xezinisining üstide turghan bir hebeshlik wezir Yérusalémgha sejde qilghili kélip, ²⁸ andin yénip, harwisida olturup Yeshaya peyghemberning kitabini oquwatatti.

²⁹ Roh Filippusqa: «Chiqip, u harwigha yéqin barghin» dep éytti. ³⁰ Filippus yügürüp bérip, uning Yeshaya peyghemberning kitabini oqughinini anglap: «Oqughiningni uqamsen?» dep soridi. ³¹ Emma u özi: «Birkim manga rehberlik qilmisa, qandaq uqalaymen?» dep éytip, Filippusni harwigha chiqip, yénida olturghili tekliq qildi. ³² U muqeddes yazmildin oqughan qisim bu idiki: «U bir qoydek boghuzlan'ghili élip bérildi we bir qoza qirqiqhuchisining aldida shük turghandek aghzini achmidi.

³³ Xar qilin'ghini bilen uning hökümi kötürüldi we uning neslini kim sanap bayan qilalaydu? Chünki uning jéni yerdin kötürüldi».

³⁴ Wezir Filippusqa söz qilip éytti: «Sanga yalwurup soraymenki, peyghember buni kim toghrisida éytidu? Öz toghrisidimu yaki bashqisi toghrisidimu?»

³⁵ Filippus aghzini échip, muqeddes yazmining shu sözidin bashlap uninggha Eysa toghrisidin Injilni yetküzdi.

³⁶ Ular yolda kétip barghinida, su bar bir yerge keldi we wezir éytti: «Mana sul Méni chömlüdürüş qobul qilishtin néme tosalaydu?» ³⁷ Filippus éytti: «Eger barche könglüngdin ishenseng, sanga jayizdur». U jawab bérip éytti: «Eysa Mesihning Ibn Alla ikenlikige ishinimen» dep ³⁸ harwini toxtatqili buyrudi. Ikkisi, yéni Filippus bilen wezir, chüshüp sugha kirdi we u uni chömlüdürdi.

³⁹ Ular sudin chiqqanda Xudawendining Rohi Filippusni kötürüp élip ketti. Wezir uni yene körmey, xush bolup öz yolgha rawan boldi. ⁴⁰ Emma Filippus Ashdod shehiride peyda bolup, Qeyseriyege kelgüche aylinip yürüp, hemme sheherlerde Injilni yetküzdi.

Saul Demeshqqe barghinida

9¹ Lékin Saul toxtimay Xudawendinging shagirtlirigha qarshi qorqutush we öltürüşke dem sürüp, ulugh kahinning qéshigha bérip, ² Demeshqning sinagoglirigha bergili uningdin bu dinning yolida bolghanlarning herqaysisini tapsa, xahi er, kishi xahi xotun kishi bolsun ularni baghlap, Yérusalémgha élip kélishke ruxset xet soridi.

³ U yolda kétip bérip Demeshqqe yéqinlashqinida, nagah uning chörisige asmandin bir nur yorudi. ⁴ U özi yer üstige yiqilip, özige: «Ey Saul, ey Saul, némishqa méni qoghlaysen» dep éytqan bir awaz anglidi. ⁵ U éytti: «Ey Xudawende, kimdursen?» Xudawende éytti: «Men sen özüng qoghlighan Eysadurmen. ⁶ Emdi qopup, sheherge kirgin we néme qilidighining sanga éytilidu». ⁷ Uning bilen seper qilghan kishiler héchkimni körmey, awazni ishitip, dehshettin shük turup qaldi.

⁸ Saul yerdin qopup, közlirini achqanda héch nersini körmidi, lékin ular uning qolidin tutup, uni Demeshqqe élip kirdi. ⁹ U üç kün'giche körmeydighan bolup, ne yémidi, ne ichmidi.

¹⁰ Demeshqte Ananiyas dégen bir shagirt bar idi we Xudawende bir rohiy körünüshte uninggha: «Ey Ananiyas» dep éytti. U éytti: «Ey Xudawende, mana men!» ¹¹ Xudawende uninggha éytti: «Qopup, «Tüz kocha» dégen kochigha bérip, Yehudaning öyide Saul dégen tarsusluqni izdigin. Mana u dua qilip turidu. ¹² U özi Ananiyas dégen bir kishining kirip, közliri körmek üçün uning üstige qollirini qoyghinini rohiy körünüshte kördi». ¹³ Lékin Ananiyas jawab berdiki: «Ey Xudawende, bu kishi toghrisida Yérusalémda séning muqeddesliringge qanche yamanliq qilghinini tola kishilerdin anglidim. ¹⁴ Bu yerde séning isminggha iltija qilghanlarning hemmisini baghlighili bash kahinlardin hökümi bar». ¹⁵ Lékin Xudawende Ananiyasqa éytti: «Barghin, chünki u méning ismimni taipilerning we padishahlarning we beni-Israilning aldigha élip barmaq üçün manga ilghan'ghan bir eswabtur. ¹⁶ Men hem uning méning ismim üçün qanche zexmet tartmiqi kérek ikenlikini uninggha körsitey».

¹⁷ Ananiyas bérip, u öyge kirdi we qollarni Saulning üstige qoyup: «Ey Saul burader, sen kelgen yolungda sanga körün'gen Xudawende, yeni Eysa sen köridighan bolup, Muqeddes Rohtin tolmiqing üçün méni ewetti» dep éytti. ¹⁸ Derhal Saulning közliridin tash postlar chüshkendek bolup, u özi köridighan boldi. U qopup chömüldürüşni qobul qildi.

Saul Demeshqte Eysa Mesih toghrisida guwahliq béridu

¹⁹ Andin kéyin u taam yep quwwetlendi. Saul Demeshqtiki shagirtlar bilan birnechche kün turup, ²⁰ derhal Eysani Ibn Alla budur dep, sinagoglarda wez éytqili turdi. ²¹ Hemme anglighanlar heyran qélip: «Bu isimgha iltija qilghanlarni Yérusalémnda halak qilghuchi ushbu emesmu? U bu yerge hem ularni baghlap, bash kahinlarga élip barghili qest qilip kelmidimu?» dep éytishti. ²² Lékin Saul barghanséri quwwetlinip: «Bu Mesihtur» dep delil keltürüp, Demeshqte makan tutqan yehudiylarni heyretke saldi.

²³ Emma tola künler ötkendin kéyin yehudiylar uni yoqatqili meslihet qilishti.

²⁴ Lékin ularning mesliheti Saulgha melum boldi. Ular uni öltürgili kéche we kündüz derwazilarda saqlap turatti. ²⁵ Shunga shagirtliri kéchide uni élip, bir séwette sépildin chüshürüp qoydi.

Saul Yérusalémnda

²⁶ Saul Yérusalémgha kelgende shagirtlarga qoshulghili heriket qildi. Lékin hemmisi uning shagirt bolghinigha ishenmey, uningdin qorqti. ²⁷ Emma Barnabas uni qobul qilip, rosullarning qéshigha élip kélip, ulargha uning Xudawendini yolda qandaq körginini we Xudawende uninggha söz qilghinini we qandaq jüret bilen Demeshqte Eysaning namida wez éytqinini éytip berdi. ²⁸ Andin Saul Yérusalémnda shagirtlar bilan kirish-chiqish qilip, ²⁹ jüret bilen Xudawendining namida wez éytip, yunaniy yehudiylar bilan sözlishop muzakire qilatti. Emma ular uni öltürgili qestlidi. ³⁰ Buraderler shuni bilip, uni Qeyseriyege élip bérip, Tarsusqa ewetti.

³¹ U waqit barche Yehudiyediki we Galiliyediki we Samariyediki jamaetler amanliq tépip, temir qilinip, Xudaning qorqunchida yürüp, Muqeddes Rohning tesellisi we nesiheti bilen ösetti.

Anéyasning saqaytilishi

³² Pétrus hemme jamaetlerge bérip aylinip yüriginide, Lidde shehiridiki muqeddeslerning aldigha hem keldi. ³³ U yerde Anéyas dégen bir kishige yoluqti. U özi sekkiz yildin béri palech bolup orunda yatqanidi. ³⁴ Pétrus uninggha: «Ey Anéyas, Eysa Mesih séni saqaytti. Qopup, ornungni yighqin» dédi we u derhal qopti. ³⁵ Lidde bilen Sharonda olturghanlarning hemmisi uni körüp, towa qilip Xudawendige yandi.

Tabita ölümün tirildürülüxi

³⁶ Jaffada Tabita yaki Dorkas, yeni «kiyik» dégen bir xotun shagirt bar idi. U özi yaxshi emelde éship, tola sediqiler béretti. ³⁷ Shu künlerde weqe boldiki, u késsel bolup öldi. Ular uni yuyup, bir balixanida qoydi. ³⁸ Lidde Jaffagha yéqin bolghach, shagirtlar Pétrusning u yerde ikenlikini anglap, uning aldigha ikki kishi ewetip: «Hayal qilmay, bizlerge kelgin» dep yalwurdi. ³⁹ Pétrus qopup, ular bilen bardi. U shu yerge kelgende ular uni balixanigha bashlap chiqti. Hemme tul xotunlar uning yénida turup, yighlap Dorkas ular bilen ikenlikide qilghan hemme köynek we libaslarni körsetti.

⁴⁰ Lékin Pétrus ularning hemmisini chiqirip, tiz püküp dua qildi. Andin ölükning teripige burulup: «Ey Tabita, qopqin» dep éytti we u közlrini échip, Pétrusni körüp, öre olturdi. ⁴¹ Pétrus uninggha qolini uzitip, uni qopurup, muqeddeslerni we tul xotunlarni qichqirip, uni ularning aldida tirik turghuzdi.

⁴² Bu weqe pütün Jaffada melum boldi we tola kishi Xudawendige ishendi. ⁴³ Andin kéyin Pétrus tola künler Jaffada qélip, Simon dégen bir könchiningkide turdi.

Pétrus we eskerlarning yüzbéshi Korniliyus

10¹ Qeyseriyeде «italiyelik qoshun» dégen eskerlarning bir yüzbéshi Korniliyus dep atalghan bir kishi bar idi. ² U özi teqwadar bir kishi bolup, öz öyidikilerning hemmisi bilen Xudadin qorqup, xelqge tola sediqe bérip, her waqit Xudagha dua qilatti. ³ Bir kün texminen toqquzinchi saette rohiy körünüshte Xudaning bir perishtisining öz aldigha kirginini roshen kördi. Perishte uninggha: «Ey Korniliyus» dep éytti. ⁴ Korniliyus uninggha tikilip qarap, qorqup: «Ey xoja, bu néme iken?» dep éytti. U uninggha éytti: «Dualiring we sediqiliring Xudaning aldida esletmidek turush üçün uninggha bérip yetti. ⁵ Emdi Jaffagha kishi ewetip, Pétrus dep atalghan Simonni qichqarghin. ⁶ U özi déngizning boyida olturaqliq Simon dégen bir könchining öyide méhman bolup turidu» dédi. ⁷ Uning bilen sözleshken perishte ketkendin kéyin, Korniliyus xizmetkarliridin ikkisini we öz qéshida hemishe turghan bir teqwadar eskerni qichqirip, ⁸ hemme bolghan weqeni ulargha éytip bérip, ularni Jaffagha ewetti.

⁹ Etisi ular yolda kétip bérip, sheherge yéqin kelgende Pétrus altinchi saette dua qilghili ögzige chiqti. ¹⁰ U ach qélip taam yégili xalidi. Ular ash teyyarlap turghinida Pétrus rohta kötürülüp, bir rohiy körünüş kördi. ¹¹ U qarisa, asman échilip chong dastixandek bir nerse töt burjikidin tutulup yerge sélinip chüshidu. ¹² Ichide yer yüzidiki her xil töt ayaghliq haywanlar, wehshiy

haywanlar bilan ömileydighan janiwarlar we asmanning ucharqanatliri turidu ¹³ we bir awaz uninggha kélip: «Ey Pétrus, qopup, soyup yégin» dep éytti. ¹⁴ Lékin Pétrus éytti: «Ey Xudawende bu héch bolmaydu. Chünki men héch waqit haram we ya napak bir nerse yémidim. ¹⁵ Yene ikkinchi mertiwé awaz uninggha kélip: «Xudaning pak qilghinini sen haram démigin» dep éytti. ¹⁶ Shuningdek üç mertiwé boldi. Andin kéyin dastixan derhal asman'gha kötürüldi.

¹⁷ Pétrus öz könglide heyran qélip, özüm körgen rohiy körünüşning menisi néme iken dep oylap turghinida, mana Korniliyustin ewetilgen kishiler Simonning öyini sorap kélip, derwazida turghan idiler. ¹⁸ Ular qichqirip: «Pétrus dégen Simon bu yerge méhman bolup chüshkenmu?» dep soridi.

¹⁹ Pétrus rohiy körünüşni oylap turghinida, Roh uninggha éytti: «Mana üç kishi séni izdeydu. ²⁰ Qopup, töwen chüshkin we ikkilenmey, ular bilen barghin. Men özüm ularni ewettim». ²¹ Pétrus chüshüp, kishilerning aldigha béríp éytti: «Mana siler izdigen kishi mendurmen. Néme sewebtin bu yerge keldinglar?»

²² Ular éyttiki: «Adil bolup Xudadin qorqup yehudiylarning barche qowmidin yaxshi shahadet tapqan bir esker yüzbéshi, Korniliyus dégen bir kishi sözüngni anglimaq üçhün séni öz öyige qichqirishqa rohiy körünüshte bir muqeddes perishtidin emr qilin'ghan». ²³ Shunga Pétrus ularni öyge qichqirip, qondurdi. Etisi qopup, ular bilen chiqip ketti. Jaffadiki buraderlerning birnechchisimu uning bilen bardi.

²⁴ Yene etisi ular Qeyseriyége yétip keldi. Korniliyus öz uruq-tughqanlirini we yéqin dostlirini jem qilip, ularni saqlap turatti. ²⁵ Pétrus kirip turghinida, Korniliyus uning aldigha chiqip, ayaghlirigha chüshüp sejde qildi. ²⁶ Lékin Pétrus uninggha: «Qopqin, men özüm hem insandurmen» dep uni qopurdi.

²⁷ U uning bilen sözlishop kirip, tola kishilerning yighilghinini körüp, ²⁸ ulargha éytti: «Bir yehudiy ademning bashqa milletning kishisi bilen bérish-kélishi yaki shundaqningkige kirishi jayiz bolmighinini özünglar bilisiler. Lékin Xuda manga héch kishini haram yaki napak démeslikim kéreklikini körsetti.

²⁹ Uning üçhün qichqirilghinimda héch nerse démey keldim. Emdi soraymenki, némishqa méni qichqardinglar?» ³⁰ Korniliyus éytti: «Töt küning aldida küning mushu waqtighiche roza tutup, öyümde toqquzinchi saettiki duani qilip turghinimda, mana nurane kiyimlik bir kishi aldimda turup, ³¹ < Ey Korniliyus séning duaying ijabet qilindi we sediqiliring Xudaning aldida yad qilindi. ³² Emdi Jaffagha kishi ewetip, Pétrus dep atalghan Simonni qichqarghin. U özi déngizning boyidiki könchi Simonning öyide méhman bolup turidu» dédi.

³³ Uning üçhün derhal séni qichqarghili kishi ewettim we sen kelgining bilen yaxshi qilding. Emdi biz hemmimiz Xudaning aldida turup, Xudawende sanga buyrughinining hemmisini anglihili hazirdurmiz».

Muqaddes Rohning yedudiy emeslerge ata qilinip tökülüshi

³⁴ Pétrus aghzini échip éytti: «Heqiqeten bilip qalдимki, Xuda yüz-xatire qilmaydu. ³⁵ Belki her millette uningdin qorqup, adaletni qilip turghan kishi uning aldida meqbuldur. ³⁶ U özi beni-Israilgha ewetken sözini, yeni hemmisining Xudawendisi bolghan Eysa Mesihning wasitisi bilen yetküzülgen amanliq Injilining sözini bilisiler. ³⁷ Yuhannaning chömüldürüş chaqiriqidin kéyin u xewer Galiliyedin bashlap barche Yehudiyege yéyildi. ³⁸ Xuda Muqaddes Roh we quwwet bilen mesihligen Eysaning kézip yürüp, yaxshiliq qilip Xuda uning bilen bolghach, iblistin bésilghanlarning hemmisini saqaytqini toghrisidiki xewerni bilisiler. ³⁹ Biz özimiz uning yehudiylarning yurtida we Yérusalémدا qilghinining hemmisige guwahturmiz. Emma u yaghachqa ésilip öltürüldi. ⁴⁰ Uning özini Xuda üçinchi künde tirildürüp qopurup, ashkara qildi. ⁴¹ Lékin uni hemme xelqge ashkara qilmay, belki ilgiridin Xudadin ilghan'ghan guwahlargha, yeni bizge körsetti. U ölüklér arisidin qopqandin kéyin biz uning bilen bolup yep-ichettuq. ⁴² U özi tirikler we ölgenlarning üstige Xudadin toxtitilghan höküm qilghuchi ikenlikini xelqge wez éytip, guwahliq bergili bizge buyrudi. ⁴³ «Herkim uninggha ishense, uning ismi bilen gunahlarning epusini tapidu» dep hemme peyghemberler uning toghrisida guwahliq béridu».

⁴⁴ Pétrus sözlerni éytip turghinida, Muqaddes Roh uning sözi anglihanlarning hemmisige chüshti. ⁴⁵ Pétrus bilen kelgen xetnilik ishen'güchiler Muqaddes Rohning hediyesi hem taipilarning üstige tökülginige heyran qaldi. ⁴⁶ Chünki ularning bashqa tillar bilen söz qilip, Xudagha hemdusana éytqinini anglidi. ⁴⁷ Pétrus söz qilip: «Bizlerge oxshash bulargha Muqaddes Roh bérilgendin kéyin, ularni chömüldürüş qobul qilishqa sudin kim tosidu?» dep, ⁴⁸ ularning Eysa Mesihning ismi bilen chömüldürüşini buyrudi. Andin kéyin ular: «Munda birnechche kün turghin» dep uninggha yalwurdi.

Pétrusning yedudiy emeslarning chömüldürülüşini aqlishi

11 ¹ Rosullar we Yehudiyediki buraderler taipiler hem Xudaning sözini qobul qilghinini anglidi. ² Shunga Pétrus Yérusalémgha kelgende, xetnilikler uning bilen éytiship: ³ «Sen xetnisiz ademlerning kige kirip, ular bilen taam yégen ikensen» dédi.

⁴ Emma Pétrus bu weqelerni bashtin tartip, birdin-birdin bayan qilip éytti: ⁵ «Men Jaffa shehiride dua qilip turup, rohta kötürülgen halette bolup, rohiy körünüshte kördümki, chong dastixandek bir nerse töt burjektin tutulup chüshüp, asmandin

sanggilitilip manga kélidu. ⁶ Men uninggha köz tikip qarisam, yerning töt ayaghliq haywanliri, wehshiy haywanlar we ömileydighan janiwarlar bilen asmanning ucharqanatlirini körimen ⁷ we hem manga: «Ey Pétrus qopup boghuzlap yégin» deydighan bir awaz anglidim. ⁸ Lékin men éyttim: «Ey Xudawende, bu héch bolmaydu. Chünki héch waqit haram yaki napak bir nerse aghzimgha kirmidi.» ⁹ Asmandin bir awaz ikkinchi mertiwé söz qilip: «Xudaning pak qilghinini sen haram démigün» dep éytti. ¹⁰ Üch mertiwé shundaq boldi. Andin kéyin hemmisi asman'gha kötürüldi. ¹¹ We mana, shu waqitta Qeyseriyedin méning aldimga ewetilgen üç kishi biz turghan öyning aldida turdi. ¹² Emma Roh manga: «Ikkilenmey ular bilen barghin» dédi. Bu alte burader hem men bilen bardi we u kishining öyige kirduq. ¹³ U bizge bir perishtining uning öyide turup, uninggha: «Jaffagha kishi ewetip, Pétrus dep atalghan Simonni qichqarghin. ¹⁴ U sanga özüngning we barche öyüngning nijatigha wasite bolidighan söz éytidu» déginini bizge éytip berdi. ¹⁵ Men söz qilip turghanda, desleptin bizge bolghandek Muqeddes Roh ularning üstige chüshti. ¹⁶ U waqit Xudawendining: «Yuhanna su bilen ademlerni chömüldürdi, lékin siler Muqeddes Rohta chömüldürülisiler» dep éytqan sözini yadqa keltürdüm. ¹⁷ Xuda biz Xudawende Eysa Mesihke ishen'genlerge bergendek, ulargha hediye bergendin kéyin, Xudani tosqili men kimdurmen» dédi.

¹⁸ Ular buni anglighanda razi bolup, Xudagha hemd éytip: «Undaq bolsa, Xuda taipilerge hem hayatliqqa yetküzidighan towini bériptu» dep éytti.

Antakyadiki mesihiyler

¹⁹ Istifanusning sewebi bilen weqe bolghan tenglik jehitidin tarilip ketkenler aylinip yürüp, yehudiylardin bashqa héch kishige sözni yetküzme, Fenikiye, Siprus we Antakyaghiche bardi. ²⁰ Emma ularning arisida birnechche siprusluq bilen kirénelikler bar idi. Bular Antakyagha kelgende yunaniylargha hem söz qilip, Xudawende Eysa toghrisida Injilni yetküzdi. ²¹ Xudawendining qoli ular bilen idi we chong bir top kishiler ishinip Xudawendige yandi.

²² Buning toghrisidiki xewer Yérusalémdiki jamaatning quligha ishitildi. Shunga ular Barnabasni Antakyagha ewetti. ²³ U shu yerge bérup, Xudaning méhir-shepqiti körgende xush bolup hemmisige köngülning meyli bilen Xudawendige sadıq bolup turghili nesihet qildi. ²⁴ Chünki Barnabas yaxshi bir adem bolup, Muqeddes Roh we étiqad bilen tolghanidi we yene tola xelq Xudawendige keltürüldi. ²⁵ Lékin Barnabas chiqip, Saulni izdigili Tarsusqa bardi. ²⁶ U uni tépip, Antakyagha élip keldi we ular pütün bir yil bille turushup, nurgun xelqge telim béretti. Antakyada shagirtlar awwal «mesihiyler» dep ataldi.

²⁷ U künlerde Yérusalémdin Antakyagha peyghemberler chüshüp keldi. ²⁸ Ulardin Agabos dégen biri qopup: «Pütün yer yüzige qattiq bir acharchiliq kélidu» dep Rohning wehiyi bilen aldin éytti. Bu acharchiliq Klawdiyus qeyserning waqtida weqe boldi. ²⁹ Buning bilen shagirtlar herbiri öz küchige muwapiq Yehudiyede makan tutqan buraderlerge yaremchilik üçhün bir néme ewetishni qarar qildi. ³⁰ Ular shundaq qilip, Barnabasning we Saulning qoli bilen shuni jamaet aqsaqallirigha ewetti.

Yaqubning öltürülüshi we Pétrusning qutquzulushi

12¹ U waqitta Hirodes padishah jamaetning birnechche kishilirige azar bergili qol sundi. ² we Yuhannaning buradiri Yaqubni qilich bilen öltürdi. ³ U yehudiylarning bu ishidin razi bolghinini körüp, Pétrusni hem tutti. Pétr nanning künliri idi. ⁴ U uni tutqandin kéyin zindan'gha saldurup, uni saqlighili herbiri töt eskerlik töt pasiban'gha tapshurup, héyttin kéyin uni xelqning aldigha chiqarghili niyet qildi. ⁵ Pétrus zindanda saqlan'ghanidi, lékin jamaet bir köngüldek uning üçhün dua qilip turdi.

⁶ Hirodes uni xelqning aldigha chiqarmaqchi bolghan küning kéchisi Pétrus ikki zenjir bilen ikki eskerge chétiqliq otturida yétip uxlawatatti. Ishikning aldida pasibanlar turup, zindanni saqliwatatti. ⁷ We mana Xudawendinging bir perishtisi uning yénida turup, öyde bir nur yoruydu. Perishte Pétrusning biginige tépip, uni oyghitip: «Ildam qopqin» dep éytti. Shuan zenjirliri qolliridin chüshüp ketti ⁸ we perishte uninggha: «Bélingni baghlap, ayighingni kiygin» dédi we u shundaq qildi. U yene uninggha: «Tash kiyimingni kiyip, manga egiship kelgin» dédi ⁹ we u chiqip uninggha egiship bard. Lékin u perishtining wasitisi bilen bolghan ish rast weqe ikenlikini bilmey, belki rohiy körünüş kördüm dep oylidi.

¹⁰ Emma ular birinchi bilen ikkinchi pasibandin ötüp, sheherge baridighan tömür derwazisigha kelgende, derwaza öziche ulargha échildi. Ular chiqip bir kocha bilen kétip barghinida, perishte derhal uningdin ayrilip ketti.

¹¹ Pétrus özige kélip: «Xudawende öz perishtisini ewetip, méni Hirodesning qolidin we yehudiylarning qowmining intizar qilghinining hemmisidin qutquzghinini emdi tayin bildim» dédi. ¹² Buni oylap, Markus dep atalghan Yuhannaning anisi Meryemning öyige bard. Anda tola kishiler yighilip dua qilip turatti.

¹³ Pétrus derwazining ishikini qaqqanda Roda dégen bir dédek anglap baqqili chiqip, ¹⁴ Pétrusning awazini tonup, xushluqtin derwazini achmay, ichkiri yügürüp kirip: «Pétrus derwazining aldida turidu» dep xewer berdi.

¹⁵ Emma ular uninggha: «Sen eqlingdin ézipsen» déyishti. Lékin u ching turup: «U özi iken» dep éytti. Ular: «Uning perishtisi iken» déyishti.

¹⁶ Emma Pétrus anda qélip qéqip turatti we ular derwazini achqanda uni körüp heyran qaldi. ¹⁷ Emma Pétrus ulargha shük turunglar dep, qoli bilen isharet qilip, Xudawende uni zindandin qandaq chiqarghinini ulargha éytip bérip: «Buni Yaqubqa we buraderlerge xewer béringlar» dep, chiqip bölek yerge ketti.

¹⁸ Ete bolghanda, Pétrus néme boldi dep, eskerlarning arisida tola biaramchiliq boldi. ¹⁹ Hirodes uni izdep tapmighanda pasibanlarni soraq qilip, ularni: «Élip kétip öltürülsun» dep buyrudi. Andin kéyin u Yehudiyedin kétip Qeyseriyeye chüshüp, anda turdi.

Hirodes Agrippasning ölümi

²⁰ Emma Hirodesning tirliq bilen sidonliqlargha dühmenliki bar idi. Bular bir jandek uning aldigha kélip, padishahning mehrimi Blastusni öziye mayil qilip, sülli tilidi. Chünki ularning yurti padishahning yurtidin ashliq alatti. ²¹ Bir tayin künde Hirodes padishahliq libasini kiyip, text üstide olturup, ulargha söz qildi. ²² U waqit xelq: «Bu bir Tengrining awazi iken, ademningki emes» dep qichqirishti. ²³ Derhal Xudawendining bir perishtisi uni Xudagha shan-sherep bermigini üçhün urdi. U qurtlardin yéyilip jan berdi.

²⁴ Lékin Xudaning sözi éship yéyilmaqta idi. ²⁵ Barnabas bilen Saul xizmitini qilip bolup, Markus dep atalghan Yuhannani özi bilen élip Yérusalémdin yandi.

Antakyadiki jamaet Barnabas bilen Saulni yolgha sélip qoyidu

13¹ Antakyadiki jamaette peyghemberler we muellimler, yeni Barnabas we Niger dégen Simon we kirénelik Lukiyus we hakim Hirodesning ögey buradiri Ménaén we Saul bar idi. ² Bular Xudawendige ibadet qilip roza tutqinida Muqeddes Roh éytti: «Barnabasni we Saulni men ularni qichqarghan xizmet üçhün manga ayrip qoyunglar». ³ Ular roza tutup dua qilip, qollirini ularning üstige qoyup ularni yolgha saldi.

Barnabas bilen Saul Sipursta

⁴ Bular Muqeddes Rohtin ewetilip, Selekiyeye bérip, andin kéme bilen Siprus ariligha seper qildi. ⁵ Ular Salamis shehirige yetkende yehudiylarning sinagolirida Xudaning sözini jakarlighili bashlidi. Yuhanna xizmetkardek ular bilen bille baratti.

⁶ Pütün aralni kézip Pafos shehirige yetkende, anda saxta peyghember bolup jadugerlik qilip, Bar-Yesu dep atalghan bir yehudiy ulargha yoluqti. ⁷ U özi Sérgiyus Pawlus dégen waliyning qéshida turatti. Waliy aqil bir kishi bolup, Barnabas bilen Saulni qichqirip, Xudaning sözini anglighili iltimas qildi. ⁸ Lékin uning ismining menisi jaduger bolghan Élimas, yeni Bar-Yesu ulargha zit turup, waliyni ishinishtin tosqili xalidi. ⁹ Emma hem Pawlus dep atalghan Saul Muqeddes Rohtin tolup uninggha köz tikip: ¹⁰ «Ey her hiyle we her yamanliq bilen tolghuchi, ey iblisning oghli, ey hemme adaletning düshmini, Xudawendining tüz yollirini buzushtin toxtimamsen? ¹¹ Mana emdi Xudawendining qoli séning üstüngdidur we kor bolup bir waqitqiche künni körmeysen» dédi. Shuan uning üstige tütek we qaranghuluq chüshti we u silashturup yürüp yétekligüchi izdeytti. ¹² Waliy bu weqeni körgende Xudawendining telimige heyran qélip ishendi.

Pawlus we Barnabas Pisidiediki Antakya shehiride

¹³ Pawlus we uning bilen bille bolghanlar Pafostin kéme bilen Pamfiliyediki Perge shehirige bardi, emma Yuhanna ulardin ayrilip Yérusalémgha yénip ketti.

¹⁴ Lékin ular özi Pergedin kétép, Pisidiyediki Antakyagha bardi. Ular shabat künde sinagogqa kirip olturdi ¹⁵ we Tewrat bilen peyghemberlarning kitabidin oqulghandin kéyin sinagogning ulughliri ulargha kishi ewetip: «Ey buraderler, eger xelqge nesihet sözünglar bolsa, éytinglar» dep éytquzdi. ¹⁶ Pawlus qopup, qoli bilen isharet qilip éytti: «Ey israiliy kishiler we Xudadin qorqquchilar, qulaq sélinglar! ¹⁷ Bu Israil qowmining Tengrisi ata-bowilirimizni ilghap, ular Misir yurtida ghérib bolup turghan waqtida qowmni ulughlandurup, andin kötürülgen bilek bilen ularni chiqirip, ¹⁸ qiriq yilche chölde ulargha sewr-taqet qildi. ¹⁹ Qanaan yurtida yette taipini halak qilghandin kéyin u bularning zéminini ulargha teqsim qilip berdi. ²⁰ Töt yüz ellik yilche ötkendin kéyin Samuil peyghembergiche ulargha hakimlar berdi. ²¹ Andin kéyin ular bir padishah telep qildi. Shunga Xuda Benyamin qebilisidin Qisning oghli Saul dégen kishini qiriq yilghiche ulargha berdi. ²² U Saulni chüshürgendin kéyin ulargha padishah bolghili Dawudni qopurup, uning toghrisida guwahliq béríp: «Könglümge muwapiq bir ademni, yeni Yishayning oghli Dawudni taptim. U hemme irademni beja qilidu» dep éytti. ²³ Uning uruq-ewladidin Xuda öz wedisige muwapiq Israilgha Eysani qutquzghuchi qilip qopurdi. ²⁴ Uning kélishidin ilgiri Yuhanna Israilning hemme qowmigha towa chömüldürüşhini wez éytqanidi. ²⁵ Lékin Yuhanna öz xizmitini tamam qilghinida: «Men siler méni xiyal qilghan kishi emesmen. Lékin mana mendin kéyin birkim kélidu, uning ayaghlirining boghquchlrini yeshkili layiq emesmen» dédi.

²⁶ Ey buraderler, Ibrahimning baliliri we aranglardiki Xudadin qorqquchilar bu nijatning sözi bizlerge ewetildi. ²⁷ Chünki Yérusalémnda makan tutqanlar we ularning chongliri uni tonumay, uning üstige qilghan hökümi bilen her shabat küni oqulidighan peyghemberlarning sözlirini beja keltürdi. ²⁸ Ular ölümge layiq bir gunah uningda tapmisa hem, Pilatustin: «Öltürölsun» dep telep qilisht. ²⁹ Emma ular uning toghrisida pütölgenning hemmisini tamam qilghanda, u yaghachtin chüshürölüp bir qebrige qoyuldi. ³⁰ Lékin Xuda uni ölükler arisidin qopurdi ³¹ we u özi Galiliyedin Yérusalémgha uning bilen chiqqanlarga tola künler köründi. Bular emdi qowmning aldida uning guwahloridur. ³² Biz hem «Xuda Eysani tirildürüp qopurghini bilen ata-bowilirimizgha bérilgen wedini öz balilirimiz üçün beja keltürdi» deydighan Injilni silerge jakarlaymiz. ³³ Bu heqte Zeburning ikkinchi küyide: « Sen méning oghlumdursen, бүгүн séning atang boldum» dep pütölgendur.

³⁴ Lékin chirimeklikke yene yanmisun dep, uni ölükler arisidin qopurghini toghrisida mundaq éytidu: « Dawudqa bérilgen muqeddes we sadiq wedilerni silerge beja keltürimen».

³⁵ Uning üçün yene Zeburning bashqa küyide u: « Öz muqeddesingni chirimeklik körgili qoymaysen» dep éytqandur.

³⁶ Dawud Xudaning iradisi bilen öz zamanidiki xelqge xizmet qilghandin kéyin ölümde uxlap kétip, öz ata-bowilirigha qoshulup chirimeklik kördi. ³⁷ Lékin Xuda tirildürüp qopurghan adem chirimeklik körmidi.

³⁸ Shuning üçün, ey buraderler, silerge melum bolsunki, uning wasitisi bilen gunahlarning meghpiret qilinishi silerge jakarlinidu. ³⁹ Siler Musaning Tewrat qanunining wasitisi bilen adil bolalmaydighan her ish bolsa shuningdin her ishen'gen adem Eysaning wasitisi bilen adil qilinidu. ⁴⁰ Uning üçün éhtiyat qilinglarki, peyghemberlarning muqeddes yazmilirida pütölgini üstünglarga kélip qalmighay.

⁴¹ Yeni: «Qaranglar, ey tehqir qilghuchilar, tejjüp qilip halak bolunglar, chünki men silerning künliringlarda bir ish qilimen. Eger birkim shu ishni silerge xewer berse, ishenmeysiler».

⁴² Ular sinagogdin chiqqanda, ular: «Kélidighan shabat küni bu sözlerni yene bizge éytip béringlar» dep ulargha yalwurd. ⁴³ Jem bolghanlar tarqiship ketkende tola yehudiylar we teqwadar yehudiy dinigha kirgenler Pawlus bilen Barnabasqa egeshti we bular ular bilen sözlishop, Xudaning méhir-shepquide ching turghili ulargha nesihet qildi.

⁴⁴ Emma yene bir shabat künyde az qélip, pütün sheherning xelqi Xudaning sözini anglighili kélishti. ⁴⁵ Lékin yehudiylar top-top ademlerni körüp, gheyrettin tolup Pawlusning éytqinigha zit sözlep deshnem berdi. ⁴⁶ U waqit Pawlus bilen Barnabas jüretlinip éyttiki: «Awwal silerge Xudaning sözini éytmaq kérek idi.

Lékin siler uni ret qilib, özünglarni ebediy tiriklikke layiq sanimighandin kéyin, mana taipilerge yüzlinimiz. ⁴⁷ Chünki Xudawende bizge shundaq buyrup éytti: «Yerning chétighiche nijat bolghaysen dep, séni taipilerge nur qilib turghuzdum.»»

⁴⁸ Taipiler buni anglighanda xush bolup, Xudawendining sözini danglidi we ebediy tiriklikke teyinlen'genlarning hemmisi ishendi. ⁴⁹ Xudawendining sözi hemme yurtqa yéyildi.

⁵⁰ Emma yehudiylar teqwadar mötiwer xotunlarni we sheherning chonglirini qiziqturup, Pawlus bilen Barnabasning üstige bir qoghlanmaqliq qozghitip, ularni öz yerliridin qoghlap chiqardi. ⁵¹ Lékin ular putlirining topisini ulargha qarshi qéqip, Konyagha ketti. ⁵² Emma shagirtlar xushluq we Muqeddes Roh bilen toldurildi.

Pawlus we Barnabas Konya shehiride

14 ¹ Konyagha kelgende ular yehudiylarning sinagogigha kirip, undaq wez éyttiki, hem yehudiylardin, hem yunaniylardin tola xelq ishendi. ² Lékin ishenmigen yehudiylar taipilerning köngüllirini qozghitip, buraderlerge qarshi achchiqlandurdi. ³ Shunga ular anda uzun waqit turup, Xudawendige tayinip jüret bilen wez éytatti. Xudawende öz méhir-shepqiti toghrisidiki sözige guwahliq bérip, ularning qolliri bilen alamet we möjiziler qildi. ⁴ Emma sheherning xelqi ikkige bölünüp, bezisi yehudiylarning teripide, bezisi rosullarning teripide turdi. ⁵ Shunda taipiler we yehudiylar bilen ularning chongliri ularni mesxire qilib chalma-késeq qilghili qozghitip qopti. ⁶ Ular buni tuyup qalghanda, Likawoniyadiki Litra bilen Derbe shehirige we etrapidiki yurtlarga qéchip, ⁷ anda Injilni jakarlap turdi.

Pawlus Litra shehiride chalma-késeq qilnidu

⁸ Listrada anisidin tokur tughulup putliri ajiz héch waqit mangalmighan bir adem bar idi. ⁹ Pawlus söz qilghanda u kishi anglap olturdi. Pawlus uninggha köz tikip shipa tépishqa étiqadi bar ikenlikini körüp, ¹⁰ «Qopup putliringda öre turghin» dep ünlük awaz bilen éytti we u sekrep qopup mangdi.

¹¹ Xelq Pawlusning qilghinini körgende, Likawoniyaning zuwanida awazlirini kötürüp: «Tengriler adem süritide bolup bizge chüshüptü» dédi. ¹² Ular Barnabasni «Zéus» dep atashti, emma Pawlusni «Hermis» dep atashti, chünki u söz qilishta bashlamchi idi. ¹³ Sheherning sirtidiki Zéus

butxanisining kahini buqilar we güldin örügen tajlar derwazilarning aldigha keltürüp, xelq bilen bille qurbanliq qilghili xalidi.

¹⁴ Lékin rosullar, yeni Barnabas bilen Pawlus, buni anglighanda éginlirini yirtip, xelqning arisigha yügürüp, qichqirip ¹⁵ éytti: «Ey kishiler némishqa buni qildinglar? Biz silerge oxshash adem ikenmiz, mundaq inawetsiz nersilerni tashlap, asmanni we yerni we déngizni we anda bolghan hemmisini yaratqan tirik Xudagha yanmiqinglar üçün silerge Injilni yetküzimiz.

¹⁶ Ötken nesillerning zamanlirida Xuda hemme taipilerni öz yollirida yürgili qoyup berdi. ¹⁷ Shundaq qilghini bilen özini guwahsiz qoymay, yaxshiliq qilip asmandin silerge yéghin we hosulluq zamanlar ewetip, köngülliringlarni yégülük we xushluq bilen söyündürdi» dédi. ¹⁸ Ular buni éytip, xelqni özige qurbanliq qilishtin aran toxtatti.

¹⁹ Lékin Antakya bilen Konyadin yehudiylar kélip, xelqni unitip, Pawlusni chalma-késeq qilip, u öldi dep xiyal qilip, uni sheherdin tashqiri sörep chiqardi. ²⁰ Emma shagirtlar uning chörisige yighilghandin kéyin, u qopup sheherge kirdi. Etisi u Barnabas bilen andin chiqip Derbege béríp,

Pawlus Antakyağa yénip kélidu

²¹ u sheherde Injilni jakarlidi. Ular tola kishini shagirt qilghandin kéyin Listragha, Konyagha we Antakyağa yénip, ²² shagirtlarning köngüllirini quwwetlendürüp, imanda ching turushqa nesihet béríp: «Tola tenglik tartip Xudaning padishahliqigha kirmikimiz kérektur» dep éytti. ²³ Ular herbir jamaet üçün aqsaqallar ilghap, dua qilip roza tutqandin kéyin ularni özliri ishen'gen Xudawendige tapshurdi. ²⁴ Ular Pisidiyedin ötüp Pamfiliyege kélip, ²⁵ Perge shehiride sözni wez éytqandin kéyin, Atalya shehirige chüshüp bardı. ²⁶ U yerdin kéme bilen Antakyağa seper qildi. Ushbu sheherde jamaet ularni qilidighan xizmiti üçün Xudaning méhirshepqitige tapshurup ewetkenidi. Mezkur xizmitini qilip bolup, Antakyağa yénip kelgendin kéyin, ²⁷ ular jamaetni yighip, Xuda ular bilen qilghanning hemmisini we taipilerge imanning ishikini achqinini xewer berdi. ²⁸ Ular anda xéli waqit shagirtlar bilen turdi.

Yérusalémdiki yighin

15¹ Yehudiyedin kelgen birnechche kishiler buraderlerge: «Musaning buyruqigha muwapiq özünglarni xetne qildurmisanqlar, nijat tapalmaysiler» dep telim berdi. ² Bu sewebtin bölgünchilik peyda boldi. Pawlus we Barnabas ular bilen tola muzakirileshkende bu ish üçün Pawlus bilen Barnabas we ularning bashqa birnechchisi Yérusalémdiki rosullarning we aqsaqallarning aldigha barsun dep toxtitildi.

³ Jamaet ularni uzitip mangdurdy we ular Fenikiyedin we Samariyedin ötüp taipilerning towa qilghinini inchilik bilen éytip bérip, buraderlerni tola xush qildi. ⁴ Ular Yérusalémgha yétip kelgende jamaettin, rosullardin we aqsaqallardin qobul qilinip, Xuda ularning özi bilen qilghinining hemmisini éytip berdi.

⁵ Emma perisiylerning pirqisidin bolghan birnechche ishen'genler qopup: «Ularni xetne qilip, Musaning Tewrat qanunini tutqili ulargha buyrumaq kérektur» dep éytti.

⁶ Shunga rosullar we aqsaqallar bu ish toghrisida meslihet qilishqili jem boldi.

⁷ Ular tola muzakirileshkendin kéyin, Pétrus ulargha éytti: «Ey buraderlirim, siler bilisilerki, uzun waqittin béri Xuda silerning aranglardin taipiler méning aghzim bilen Injilning sözini anglap ishinishke méni ilghidi. ⁸ Köngüllerni bilchüchi Xuda ulargha guwahliq bérip, bizge bergende ulargha Muqeddes Rohni berdi ⁹ we ularning köngüllirini iman bilen pak qilip, biz bilen ularning arisida héch perq qoymidi. ¹⁰ Emdi némishqa Xudani sinap, shagirtlarning boynigha, ne ata-bowilirimiz, ne özimiz kötürelmigen bir boyunturuq salghili xalaysiler. ¹¹ Lékin biz bolsaq hem ulardek Xudawende Eysaning méhir-shepqiti bilen nijat tapimiz dep ishinimiz». ¹² Shunda hemme jamaet shük turup, Barnabas we Pawlus Xuda ularning wasitisi bilen taipilerning arisida qilghan tola alametler we möjiziler toghrisida éytip berginige qulaq saldi. ¹³ Ular sözni qilip bolghanda, Yaqub söz bashlap éytti: «Ey buraderlirim, manga qulaq sélinglar. ¹⁴ Simon Xudaning awwalda taipilerni yoqlap, öz ismi üçün ulardin bir qowm ilghap qoyghinini bayan qildi. ¹⁵ Shuninggha peyghemberlarning sözliri toghra kélidu chünki shundaq pütülgenki:

¹⁶ < «Mundin kéyin yénip kélip, Dawudning yiqilghan chédirini yéngidin yasay we uning weyranilirini bina qilip yéngidin tikley,

¹⁷ Shundaq qilip, hemme bashqa ademler, yeni méning ismim bilen atalghan hemme taipiler Xudawendini izdigey» dep buni emelge ashuridighan Xudawende éytidu.

¹⁸ Bu ish ezeldin béri uninggha melumdur».

¹⁹ Uning üçhün sözüml budurki, taipilerdin bolup towa qilip Xudagha yan'ghanlarga éghir yük qoymay, ²⁰ belki ulargha butpereslikning napakliqidin we zinadin we boghulghan janiwarlardin we qandin özünqlarni saqlanglar dep, bir xet pütülsun. ²¹ Chünki qedimki waqitlardin tartip her sheherde Musaning wez éytquchiliri bar we uning kitabi sinagolarda her shabat küni oqulidu» dédi.

Yehudiy emes mesihylerge yézilghan xet

²² U waqit rosullar we aqsaqallar bilen hemme jamaet öz arisidin kishiler ilghap, Pawlus we Barnabas bilen Antakyagha ewetkili munasip kördi. Ular buraderlerning arisida ikki mötiwer kishini, yeni Barsabas dégen Yehudani we Silasni ilghidi. ²³ Ular bilen ewetkili ular mundaq xet pütütki: «Biz rosullar bilen aqsaqal buraderliringlardin, Antakyada, Süriyide we Kilikiyede olturaqliq taipilerdin bolghan buraderlerge salam. ²⁴ Bizning arimizdin chiqqan birnechche kishiler bizdin buyruq almay, sözliri bilen silerni perishan qilip köngülliringlarga biaramchiliq salghinini angliduq. ²⁵ Uning üçhün biz bir jandek bolup kishiler ilghap, ²⁶ ularni Xudawendimiz Eysa Mesihning ismi üçhün öz janlirini béghishlighan amraq buraderlirimiz Barnabas we Pawlus bilen silerge ewetkili toxtattuq. ²⁷ Bu sewebtin Yehuda bilen Silasni ewettuq. Ular öz aghzi bilen buni silerge xewer béridu. ²⁸ Chünki Muqeddes Roh we biz munasip körüp toxtattuqki, bu lazim buyruqlardin bashqa yük üstünqlargha qoyulmisun, ²⁹ yeni butlarga qurbanliq qilin'ghan göshtin we qandin we boghulghan janiwarlardin we zinadin özünqlarni saqlimaq lazimdur. Eger bu ishlardin éhtiyat qilsanglar, silerge yaxshi bolidu. Silerge amanliq bolsun.

³⁰ Bular ewetilip, Antakyagha kélip, jamaetni yighdurup xetni tapshurdi ³¹ we bular buni oqughanda u teselli söz üçhün xush bolushti. ³² Yehuda we Silas özi peyghember bolup, buraderlerge tola teselli söz qilip ularni quwwetlendürdi.

³³ Anda bir waqitqiche turghandin kéyin, amanliq bilen buraderlardin ewetilip, rosullarning aldigha yénip bardu. ³⁴ Lékin Silas anda qalghili munasip kördi.

³⁵ Emma Pawlus we Barnabas Antakyada turup, tola bashqilar bilen bille telim bérip Xudawendining sözini jakarlidi.

Pawlus we Barnabasning ayrilip kétishi

³⁶ Birnechche kündin kéyin Pawlus Barnabasqa: «Biz Xudawendining sözini yetküzgen her sheherge yénip bérip, buraderlerni yoqlap, ehwali qandaq ikenlikini köreyli» dep éytti. ³⁷ Barnabas Markus dep atalghan Yuhannani özimiz bilen bille alayli dep, meslihet qildi. ³⁸ Lékin Pawlus Pamfiliyede ulardin ayrilip, ular bilen ishqa barmighan Markusni bille alghili munasip körmidi ³⁹ we

ikkilisining arisida undaq bölgüinchilik boldiki, ular bir-biridin ayrilip ketti. Barnabas Markusni élip, kéme bilen Siprosga bardı. ⁴⁰ Lékin Pawlus özige Silasni ilghap, buraderler uni Xudaning méhir-shepquitige tapshurghandin kéyin yolgha chiqip, ⁴¹ Süriyidin we Kilikiyedin ötüp, jamaatlarni quwwetlendüretti.

Pawlus Timotéusni özi bilen élip baridu

16¹ Pawlus Derbege we Listragha hem keldi. Anda Timotéus dep atalghan bir shagirt bar idi. U özi Xudawendige ishen'gen bir yehudiy xotunning oghli idi, lékin atisi yunaniy idi. ² Timotéus Litra we Konyadiki buraderlerdin yaxshi shahadet tapqanidi. ³ Pawlus uni özi bilen élip bérishni xalidi we u yerlardiki yehudiylarning sewebidin uni xetne qildi. Chünki hemmisi uning atisi yunaniy ikenlikini biletti.

⁴ Ular bérıp sheherlerdin ötkinide, Yérusalémnda rosullar we aqsaqallardin toxtitilghan buyruqlarni tutqili emr qilatti

⁵ we jamaetler imanda quwwetlinip kündin kün'ge nurghunlashatti.

Pawlus Makédoniye ölkisige chiqidu

⁶ Muqeddes Roh Asiya yurtida ularning sözni wez éytishidin tosqini üçhün ular Frigiye we Galatiya yurti bilen ötüp bardı. ⁷ Ular Misiyege yéqinliship Bitiniyege barghili xalidi, lékin Eysaning Rohi ulargha ijazet bermidi. ⁸ Shuning bilen ular Misiyedin ötüp, Troas shehirige kélip chüshti. ⁹ Kéchide Pawlusqa bir rohiy körünüş chüshtiki, Makédoniyelik bir kishi turup: «Makédoniyege ötüp kélip, bizge yadem bergin» dep uninggha yalwurdi. ¹⁰ U özi shu rohiy körünüşni körgende, Xuda bizni u xelqge Injilni yetküzgili qichqarghinini bilip, derhal Makédoniyege chiqqili chare izdiduq.

Sösün satquchi Lidiya Eysa Mesihke ishinidu

¹¹ Biz Troastin kéme bilen chiqip, Samotrake ariligha gharap bérıp, etisi Néapolis shehirige yétip bérıp, ¹² andin Filippige kelduq. U sheher Rimning bir mustemlikisi bolup, Makédoniyening shu teripidiki birnechche shehiri iken. Anda birnechche kün toxtap qalduq. ¹³ Shabat küni derwazidin chiqip, bir deryani yaqilap bir dua qilidighan jaygha kélip olturup, anda yighilghan xotunlarga söz qilduq. ¹⁴ Tiyatira shehiridin bolup sösün satquchi Lidiya dégen teqwadar bir xotun olturup anglidi. Pawlusning sözige zéhin qoyup tekshürüşke Xudawende uning könglini achi. ¹⁵ U özi bilen öy xelqi chömüldürüşni qobul qilghandin

kéyin, bizge yalwurup: «Eger méni Xudawendige ishen'gen bir kishi iken dep bilsenglar, öyümge kirip turunglar» dep bizni turghili zorlidi.

Pawlus bilen Silas zindan'gha sélinidu

¹⁶ Bir waqit dua qilidighan jaygha kétip barghinimizda bir palchiliq roh igilen'gen bir dédek bizge uchridi. U özi palchiliq qilmaq bilen öz igilirige tola payda keltüretti. ¹⁷ Bu dédek Pawlusning we bizning arqimizdin egiship: «Bu kishiler Xuda-Mutealning bendiliri bolup, silerge nijatning yolini jakarlaydu» dep qichqiratti. ¹⁸ U tola künler shundaq qilatti. Emma Pawlus tola xapa bolup burulup, u rohqa: «Eysa Mesihning ismi bilen sanga buyruymen: Uningdin chiqqin» dep éytti. U shu shuanda uningdin chiqip ketti.

¹⁹ Dédekning igiliri öz paydisidin ümidi késilginini körgende, Pawlus bilen Silasni tutup, bazarda chonglarning qéshigha sürüp élip bardı. ²⁰ Andin ularni hakimlarning aldigha keltürüp, éytti: «Bu yehudiy kishiler shehirimizni qozghitip, ghowgha peyda qilip, ²¹ biz rimliqlargha qobul qilip tutqili jayiz bolmaydighan qaidilerni ögitiwatidu» déyishti. ²² Xelq hem qopup, ulargha hujum qilishqa qozghaldi we hakimlar ularning éginlirini saldurup, ulargha tayaq urghili buyrudi. ²³ Ular ularni tola tayaq urghandin kéyin, ularni zindan'gha sélip, zindanchigha ularni éhtiyat bilen saqlighili buyrudi. ²⁴ Zindanchi shu buyruqni anglighanda ularni ichkirki öyge solap, putlirini kötekke tartip qoydi.

²⁵ Emma tün yérimida Pawlus bilen Silas shéir oqup Xudagha hemd éytiwatatti we mehbuslar ulargha qulaq saliwatatti. ²⁶ Nagah undaq qattiq bir zilzile boldiki, zindanning ulliri tewrendi we derhal hemme ishikler échilip, mehbuslarning zenjirliri yéshildi.

²⁷ Zindanchi uyqudin oyghinip, zindanning ishiklirini ochuq körgende mehbuslar qéchip ketti dep, özini öltürgili qilichini sughurdi. ²⁸ Lékin Pawlus ünlük awaz bilen qichqirip: «Özüngge zerer qilmighin, hemmimiz bu yerdidurmiz» dep éytti. ²⁹ U chiragh tapturup zindan'gha yügürüp kirip, titrep Pawlus we Silasning putlirigha yiqildi.

³⁰ we ularni tashqiri élip bérıp: «Ey xojilar, nijat tapmiqim üçün néme qilay?» dep soridi. ³¹ Ular: «Xudawende Eysagha ishen'gin we nijat tapisen, sen bilen öy xelqing» dédi. ³² Ular uninggha we uning öyidikilerning hemmisige Xudaning sözini yetküzdi.

³³ U kéchining shu saıtide zindanchi ularni öziningkige élip, yarilirini yudi we derhal özi öyidikilerning hemmisi bilen chömüldürüşni qobul qildi. ³⁴ U ularni öz öyige élip kirip dastixan sélip özi we hemme öy xelqi Xudagha ishen'ginige xushallıq qildi.

³⁵ Kündüz bolghanda hakimlar emeldarlarni ewetip: «Shu kishilerni qoyup bergin» dep éytquzdi. ³⁶ Zindanchi bu sözni Pawlusqa xewer bérip: «Hakimlar silerni qoyup bergili kishi ewetti. Emdi chiqip, tinch-aman kétinglar» dédi. ³⁷ Lékin Pawlus ulargha: «Ular bizdek rimliq kishilerni höküm toxtatmay ashkara urdurup, zindan'gha saldi. Emdi bizni pinhanda chiqiridumu? Bu bolmaydu. Ular özi kélip bizni chiqarsun» dédi. ³⁸ Emeldarlar bu sözni hakimlarga xewer berdi. Bular ularning rimliq ikenlikini anglighanda qorqup, ³⁹ anda bérip, ulargha yalwuruwélip chiqip: «Sheherdin kétinglar» dep iltimas qildi. ⁴⁰ Ular zindandin chiqip, Lidiyaning öyige keldi we buraderler bilen körüshüp, ulargha nesihet qilghandin kéyin yolgha rawan boldi.

Pawlus bilen Silas Tésalonika shehiride

17¹ Ular Amfipolistin we Apolloniyadin ötüp, Tésalonikagha keldi. Anda yehudiylarning bir sinagogi bar idi. ² Pawlus öz aditiche ularning qéshigha kirip, üç shabat küni ular bilen muqeddes yazmilardin muzakire qiliship, ³ Mesihning zexmet tartip ölükler arisidin qopmiqi kérek ikenlikini uqturup bayan qilip: «Men silerge jakarlighan Eysa özi Mesihtur» dep éytti. ⁴ Ularning bezisi we teqwadar yunaniylardin tola xelq bilen birmunche mötiwer xotunlar ishinip, Pawlus we Silasqa egeshti.

⁵ Lékin yehudiylar heset qilip, bazar-kochilerde bikar yüridighan yarimaslardin birnechchini keynige sélip, xelqni yighishturup sheherde ghowgha peyda qildi. Ular Yasunning öyige basturup kélip, Pawlus bilen Silasni xelqning aldigha chiqarmaqchi idi. ⁶ Emma ularni tapmighanda, ular Yasunni we buraderlerdin birnechchisini sheherning hakimlirining aldigha sörep élip bérip, towlap: «Dunyani astin-üstün qilghuchilar bu yerge hem yétip keldi. ⁷ Yasun ularni öz öyige qobul qildi. Ularning hemmisi qeyserning hökümige xilapliq qilip: «Bashqa bir padishah bar, yeni Eysa» deydu» dep éytishti. ⁸ Xelq bilen sheherning hakimliri buni anglighanda biaram boldi. ⁹ Emma ular Yasun bilen qalghanlarni kèpillikke qoyup berdi.

Pawlus bilen Silas Bériya shehirige baridu

¹⁰ Lékin buraderler derhal kéchilep Pawlus bilen Silasni Bériya shehirige ewetti. Ular u yerge kelgende yehudiylarning sinagogigha bardu. ¹¹ Andakiler Tésalonikadiki yehudiylardin yaxshiraq bolup, xush dilliq bilen sözni qobul qilip, bu ishlar shundaqmu emesmu dep, muqeddes yazmilarni teptish qilatti. ¹² Ularin tola kishiler we mötiwer yunaniy xotunlardin we er kishilerdin birmunche xelq ishendi.

¹³ Lékin Tésalonikadiki yehudiylar Pawlusning Bériyada hem Xudaning sözini jakarlighinini anglighanda kélip, anda hem xelqni qozghitip biaramliq saldi. ¹⁴ U waqit buraderler derhal Pawlusni yolgha sélip, déngiz boyighiche ewetti. Lékin Silas bilen Timotéus Bériyada qaldi. ¹⁵ Pawlusni uzatqan kishiler uni Afinaghiche élip bérrip, Silas bilen Timotéusqa: «Méning qéshimgha ittik kélinglar» dep Pawlustin buyruq élip, yénip ketti.

Pawlus Aféni shehiride

¹⁶ Pawlus Afinada ularni saqlap turghan waqtida sheherni but süretliri bilen tolghini körüp ichi qaynidi.

¹⁷ Uning üçün sinagogda yehudiylar we teqwadar kishiler bilen muzakire qiliship, bazarda uchrashqan kishiler bilen her kün sözlishetti. ¹⁸ Lékin Épikoriy we Stoik peylasoplarning birnechchisi uning bilen söz talashqili qopti. Beziliri: «Bu kapildighuchi néme dep yürüdu» déyishti. Bashqiliri: «Yat tengrilerni jakarlighuchigha oxshaydu» déyishti. Pawlus Eysani we ölümündin tirilip qopushni wez éytqini üçün ular shundaq éytishti. ¹⁹ Shunga ular uni tutup, Aréopagus dégen jaygha élip bérrip: «Sen éytqan yéngi telim néme ikenlikini uqsaq bolmamdu? ²⁰ Chünki yat nersilerni qulaqlirimizgha ishitküzisen. Buning néme ikenlikini bilgili xalaymiz» déyishti. ²¹ Chünki hemme afinaliqlar we anda turghuchi biganiler waqtini yéngi xewer toghrisidin sözlep anglimaqtin bashqa ishqa serp qilmaytti.

²² Emma Pawlus Aréopagusning otturisida turup éytti: «Ey afinaliq kishiler, men silerni tola teqwadar körimen. ²³ Chünki aylinip yürüp mebud süretliringlarga qarisam, üstide: « Namelum Tengrige» dep pütülgen bir qurban'gah kördüm. Siler bilmey ibadet qilghininglarning özini men emdi silerge bayan qilimen.

²⁴ Dunyani we andaki hemme bar bolghanni yaratqan Tengri, yeni asman we yerning Xudawendisi qol bilen yasalghan beytlerde makan tutmaydu ²⁵ we bir nersige mohtaj bolghandek adem qolliri bilen xizmet qilinmaydu. Chünki hemmisige tiriklik we nepes we her nersini bergüchi u özidur. ²⁶ Barche yer yüzide makan tutqili hemme insan nesillirini bir qandin yaritip, ulargha hayat waqitlirini we olturidighan makanlirining cheklirini ilgiridin tayin qilghandur.

²⁷ «Ular Xudani izdep, shayet temtilep uni tapqay» dep shundaq qildi. Biraq u özi herbirimizdin yiraq emestur. ²⁸ Chünki uning bilen yashap heriket qilimiz, bardurmiz. Shairliringlarning bezisi éytqandek: « Biz hem uning nesli ikenmiz».

²⁹ Biz Xudaning nesli bolsaq, xudaliqni ademning hüniri we ishi bilen neqish qilin'ghan altun'gha yaki kümüşhke we ya tashqa oxshatmighaymiz. ³⁰ Xuda jahalet waqitlirigha sewr qilghandin kéyin, emdi ademlerning hemmisige her yerde towa qilishni buyrumaqtta. ³¹ Chünki u bir künni tayin qilghandur. Shu

künde özi teyinligen bir kishining wasitisi bilen hemme dunyani adalet bilen höküm qilidu. Uni ölükler arisidin qopurghini bilen hemmilerge shundaq ikenlikige ispat berdi» dédi.

³² Ular ölgenlerning tirilip qopmiqi toghrisidin anglighanda beziliri mesxire qilishti, lékin bashqiliri: «Buning toghrisida sendin yene anglyayli» dep éytti.

³³ Buning bilen Pawlus ularning arisidin chiqip ketti. ³⁴ Lékin birnechche kishiler uninggha egiship ishendi. Ularning arisida Aréopagus mehkimisidin bolghan Diyonisiyus we hem Damaris dégen bir xotun bilen birnechche bashqa kishiler bar idi.

Pawlus Korintus shehiride

18¹ Andin kéyin Pawlus Afinadin, kétip Korintusqa keldi. ² Anda Akwila dégen pontusluq bir yehudiy we uning xotuni Priskilla bilen uchriship, ularningkige bardı. Bular Italiyedin yéngi kelgenidi, chünki Klawdiyus qeyser: «Hemme yehudiylar Rimdin chiqsun» dep buyrughanidi. ³ Pawlus ular bilen hemhüner bolghach ularningkide qélip, ular bilen ish qiliship turdi, chünki ularning hüniri chédirchilik idi. ⁴ Emma u her shabat küni sinagogda muzakire qiliship, yehudiylar we yunaniylarni öz teripige ilteytti.

⁵ Silas bilen Timotéus Makédoniyedin kelgende, Pawlus waqtini sözni jakarlash bilen meshghul bolup, yehudiylargha Eysaning Mesih ikenlikige guwahliq béretti. ⁶ Lékin bular uninggha qarshi chiqip deshnem bergende, Pawlus libaslrini silkip ulargha: «Qéninglar öz bashliringlarga yansun. Méning eyibim bolmaydu. Mundin kéyin taipilerge barimen». ⁷ Buning bilen u andin chiqip, Titiyus Yustus dégen bir teqwadar kishining öyige kirdi. U öy sinagogning yénida idi. ⁸ Sinagogning chongi Krispus hemme öy xelqi bilen Xudawendige ishendi. Sözni anglighan tola bashqa korintusluqlar ishinip, chömüldürüşni qobul qildi. ⁹ Kéchide Xudawende rohiy körünüshte Pawlusqa éytti: «Qorqmighin, belki söz qilip shük turmighin. ¹⁰ Chünki men sen bilendurmen. Héchkim sanga azar yetküzgili qopalmaydu. Mana bu sheherde tola xelqim bar» dédi. ¹¹ U yerde Pawlus bir yil alte ay ularning arisida turup, Xudaning sözini telim berdi.

Pawlus waliy Galiyoning aldida

¹² Lékin Galiyo Axayening üstige waliy ikenlikide yehudiylar bir jandek Pawlusqa qarshi chiqip, uni mehkimige keltürüp: ¹³ «Bu adem xelqqe qanun'gha muwapiq bolmighan yolda Xudagha ibadet qilishni ögitidu» dep éytti. ¹⁴ Pawlus söz qilghili aghzini achqanda Galiyo yehudiylargha éytti: «Ey yehudiylar,

bir naheqliq yaki bir yaman hiyligerlik ish bolsa idi, sewr bilen silerge qulaq salattim. ¹⁵ Lékin sözning ya isimlarning we ya qanununglar toghrisidiki jédel bolsa, öz ixtiyaringlarche qilinglar. Men undaq ishlargha ariliship hakim bolghili xalimaymen» dep ¹⁶ ularni mehkimidin heydiwetti. ¹⁷ Emma ularning hemmisi sinagogning chongi Sosténisni tutup, mehkimining aldida urdi. Lékin bu ishlar bilen Galiyoning héch kari yoq idi.

Pawlus yene Antakyagha yanidu

¹⁸ Pawlus u yerde uzun waqit turghandin kéyin, buraderler bilen xoshliship Süriyige barghili bir kémige chüshti. Priskilla bilen Akwila hem uning bilen idi. U Xudagha bir qesem qilghini üçhün Kénhriye shehiride öz chéchini chühürgenidi. ¹⁹ Ular Efesusqa yetkende Pawlus ularni anda qaldurup qoyup, özi sinagogqa kirip yehudiylar bilen sözleshti. ²⁰ Ular uninggha: «Bu yerde téxi bir waqitqiche turghin» dep yalwursa, u unimay, ²¹ ular bilen xoshliship: «Xuda xalisa, silerge yénip kélimen» dep Efesustin kéme bilen ketti. ²² U Qeyseriyege yetkende Yérusalémgha chiqip, jamaetke salam bérip, andin Antakyagha bérip chüshti.

Pawlusning üçinchi qétim Injilni jakarlash üçhün seperge chiqishi

²³ U yerde bir waqit turghandin kéyin andin kétép, bir-birining arqisidin Galatiya bilen Frigiye yurtliridin bir-birlep ötüp, hemme shagirtlarni quwwetlendüretti. ²⁴ Shu chaghlarda Efesusqa Apollos dégen iskenderiyelik bir yehudiy keldi. U özi ehli kalam bolup muqeddes yazmilarni bilishke kamil bolup, ²⁵ Xudawendining yolidin telim tapqanidi. Rohta qizghin bolup söz qilip Eysa toghrisida diqqet bilen telim béretti lékin yalghuz Yuhannaning chömüldürüşini biletti. ²⁶ U gheyret bilen sinagogda telim bergili qopqanda, Priskilla bilen Akwila uni anglap özige élip kélip, Xudaning yolini uninggha téxi kamilraq bildürdi. ²⁷ Kéyin u Axayege ötüp barghili xalighanda buraderler andaki shagirtlarga: Uni qobul qilinglar dep, bir xet pütüti. U u yerde barghanda ishen'genlerge Xudawendining méhir-shepqiti bilen tola yardem bérip, ²⁸ Eysaning Mesih ikenlikige muqeddes yazmildin delil keltürüp, xelqning aldida puxtiliq bilen söz qilip yehudiylar bilen qarshilishatti.

Pawlus Efesus shehiride

19¹ Apollos Korintusta iken waqtida Pawlus yurtning yuqiriqi terepliridin ötüp, Efesusqa kélip, anda birnechche shagirtlarga uchráp, ² ulardin: «Ishen'gininglarda Muqeddes Roh taptinglarmu?» dep soridi. Emma ular uninggha éytti: «Muqeddes Rohning barliqini hem anglimiduq». ³ U ulargha: «Undaq bolsa, némige chömüldürüldünglar?» dédi. Ular: «Yuhannaning chömüldürüshi bilen chömüldürülduq» dédi. ⁴ Emma Pawlus éytti: «Yuhanna towa chömüldürüshi bilen chömüldürüp xelqge: «Mendin kéyin kélidighan'gha, yeni Eysagha ishininglar» deytti». ⁵ Ular buni anglighanda Xudawende Eysaning namida chömüldürüshni qobul qildi. ⁶ Pawlus qollirini ularning üstige qoyghanda Muqeddes Roh ularning üstige keldi we ular bashqa tillar bilen sözlep, peyghemberlik qilghili bashlidi. ⁷ Ularning hemmisi on ikkiche kishi idi. ⁸ Pawlus sinagogqa kirip üç ayche gheyretlik bilen Xudaning padishahliqi toghrisida sözlep, ularni qayil qilatti.

⁹ Lékin beziliri köngüllirini qaturup jahilliq qilip, xelqning aldida bu yol toghrisida yaman sözlighende, Pawlus ulardin kétép, shagirtlarni ayrip, her kün Tiranos dégen bir kishining mektipide muzakire qilishatti. ¹⁰ Mundaq ikki yilche boldi. Shundaqki, Asiya yurtida turghuchilar, xahi yehudiy bolsun, xahi yunaniy bolsun, hemmisi Xudaning sözini anglidi.

Iskéwaning yette oghli

¹¹ Xuda Pawlusning qoli bilen adettin tashqiri qudretlik emeller qilatti. ¹² Shundaqki, uning bedinige tegküzgen yaghliqlar we romallar élinip késellerning üstige yépilip choyulatti we késeller saqiyip, yaman rohlar chiqirilatti. ¹³ Emma kézip yürgen birnechche yehudiy jin qoghlighuchilar: «Pawlus wez éytqan Eysa bilen silerge qesem bérimen» dep Xudawende Eysaning ismini yaman roh igilen'genler üstige oqup baqti. ¹⁴ Buni qilghanlar Iskéwa dégen bir yehudiy bash kahinning yette oghli idi. ¹⁵ Lékin yaman roh ulargha: «Eysani tonuymen Pawlusni bilimen, lékin siler kimsiler» dep jawab berdi. ¹⁶ Shuning bilen yaman rohtin tutulghan adem ulargha étilip, ularni bésip, ulargha undaq küchlük keldiki, ular yalingach we zeximdar bolup u öydin chiqip qachti.

¹⁷ Bu weqe Efesusta turghan hemme yehudiylargha we yunaniylargha melum bolup, hemmisige bir qorqunch chüshti we Reb Eysaning ismi tola ulughlanduruldi. ¹⁸ Ishen'genlerdin tola kishi kélip, öz qilghan ishlorini éytip béríp, gunahlorini iqrar qilatti. ¹⁹ we séhirgerlik qilghuchilardin tola kishiler kitablorini élip kélip yighip, hemme xelqning aldida otqa sélip

köydürdi. Kitablarning bahasini hésab qilib, ellik ming dirxam ikenlikini kórdi. ²⁰ Shunché qudret bilen Xudawendingning sözi éship quwwetlinetti.

Efesustiki topilang

²¹ Bu ishlar tamam bolghandin kéyin Pawlus rohning bashlimiqi bilen Makédoniye we Axaye bilen Yérusalémgha barghili niyet qilib: «U yerge barghandin kéyin Rimni hem körmikim kérektur» dédi. ²² Shunga u özige xizmet qilghuchilardin ikkisini, yeni Timotéus bilen Arastusni Makédoniyege ewetip, özi Asiya yurtida bir waqitqiche turup qaldi.

²³ U waqitta shu yol toghrisida tola ghowgha chiqti. ²⁴ Chünki Dimitriyus dégen bir zerger kümüshtin Artémis butning beyt shekil heykellirini yasap, bu hüner qilghuchilargha tola payda yetküzetti. ²⁵ U bularni we shundaq oqet qilidighan kishilerni yighip, éytti: «Ey kishiler, bizning tirikchilikimiz bu hünerdin ikenlikini bilisiler. ²⁶ Emdi körüp anglidinglarki, bu Pawlus yalghuz Efesusta emes, belki az qalghan séri pütün Asiya yurtida: «Qol bilen yasalghan tengriler Tengri emes» dep tola xelqni unitip azdurdy. ²⁷ Lékin buning bilen yalghuz bizning oqitimiz xar qilinip xeterge chüshmey, belki hemme Asiya yurti, derweqe pütün alem ibadet qilghan ulugh ayal mebud Artémisning ibadetxanisi héchnémidek sanilip, ulugh shan-sheripi yoqalsa kérek» dédi.

²⁸ Ular buni anglighanda achchiq bilen tolup: «Efesusluqlarning Artémisi ulugh!» dep towlashti ²⁹ we sheher ghowgha bilen toldi. Ular hemmisi bir bolup Pawlusning hemrahliri bolghan Makédoniyelik Gayus bilen Aristarxusni bille élip sörep, tamashigahqa yügürüp kirdi. ³⁰ Lékin Pawlus xelqning arisigha kirgili xalighanda shagirtlar qoymidi ³¹ we Asiya yurtining bashliq kishiliridin birnechchisi Pawlusqa dost bolghach kishi ewetip, uninggha: «Tamashigahqa kirmigin» dep yalwurdi.

³² Yighilghan xelq qalaymiqan bolup, biri uni we biri buni dep warqiraytti we tolisi néme seweb bilen yighilghanlirini bilmeytti. ³³ Ular yehudiylar öz aldida mangdurghan Iskenderni xelqning arisidin üzüp élip chiqti. Iskender özxirehliq üçhün xelqqe söz qilghili xalap, qoli bilen isharet qildi. ³⁴ Lékin ular uning yehudiy ikenlikini bilip, hemmisi ikki saet muddetche: «Efesusluqlarning Artémisi ulugh!» dep bir éghizliq bilen warqirishatti.

³⁵ Lékin sheherning katipi xelqni tinchlandurup éytti: «Ey efesusluq kishiler, efesusluqlarning shehiri ulugh Artémisning ibadetxanisi bilen asmandin chüshken süritining saqlighuchisi iken dep bilmeydighan kishi kimdur?

³⁶ Buninggha qarshi bir néme dégili bolmaghandin kéyin silerge tinch bolup, héchbir ishqa aldirimasliqlinglar kérek. ³⁷ Siler élip kelgen bu kishiler ibadetxanilarni talighuchi yaki ayal mebudimizni haqaret qilghuchi emes.

³⁸ Eger Dimitriyus we uning bilen bolghan hünérwenlerning birkimge qarshi bir dewasi bolsa, soraq künliri we hem waliylar bar. Ular bir-biri bilen dewalashsun.

³⁹ Lékin eger bashqa telipinglar bolsa, millet mejliside jaylansun. ⁴⁰ Bügünki weqe üçün üstimizdin topilang jinayiti artilishining xetiri bar, chünki bu yighilish toghrisida jawab bérelmeymiz».

⁴¹ Buni éytiqandin kéyin u yighilghan xelqni yandurdi.

Pawlus Makédoniyede we Yunanda

20¹ Ghelwe bésilghandin kéyin Pawlus shagirtlarni qichqirip, ulargha teselli bérip, ular bilen xoshliship, Makédoniyeye barghili chiqip ketti.

² U yurtlarni kézip, tola sözler bilen shagirtlarga nesihet bérip, Yunan'gha keldi. ³ U yerde üç ay turup, kéme bilen Süriyige baray dése, yehudiylarning uninggha tuzaq qoyghinini uqup qélip, Makédoniye yoli bilen yanmaqchi boldi.

⁴ Purrusning oghli bériyalıq Sopatér we tésalonikalıq Aristarxus bilen Sékundus we derbelik Gayus we Timotéus we Asiya yurtluq Tikikus bilen Trofimus uning bilen baratti. ⁵ Lékin bular ilgiri bérip, Troasta bizni saqlap turdi. ⁶ Emma biz Pétir nan héytining künliridin kéyin, Filippidin kéme bilen seper qilip, besh künde Troasta ulargha yétip bérip, anda yette kün qalduq.

Troasta Ewtikusning ölümdin tirildürülüşü

⁷ Heptining awwalqi küni nan oshtughili jem bolduq we Pawlus etisi kétidighan bolup, ulargha telim bérip sözni yérım kéchigichilik tartip uzartti.

⁸ Biz jem bolghan balixanida tola chiraghlar yéqıqlıq turatti. ⁹ Ewtikus dégen bir yigit penjiride olturghanidi. Pawlus sözni tartip uzartqanda u yigit éghir uyqudin bésilip, öyning üçinchi qewitidin töwen'ge yiqilip chüshti. Ular uni kütürüwalsa, ölgen iken. ¹⁰ Emma Pawlus töwen'ge chüşhüp, özini uning üstige étip, uni quchaqlap: «Pighan qilmanglar, uning ténide jéni bar» dédi. ¹¹ U yene chiqip, nan oshtup tang atquche uzun sözlep, andin yolgha ketti. ¹² Ular yigitni tirik keltürüwélip intayin xush boldi.

¹³ Biz aldidin kémige chüşhüp, Asos shehirige barduq. Anda Pawlusni kémige özimiz bilen almaqchi iduq, chünki u undaq tayin qilip, özi Asosqa piyade barmaqchi idi. ¹⁴ U Asosta bizler bilen uchrashqinida biz uni kémige élip, Mitilénige barduq. ¹⁵ Etisi Xiyosning utturigha kélip, yene etisi Samos arilida bir toxtap, yene etisi Milétus shehirige barduq. ¹⁶ Chünki Pawlus Asiya yurtida texir qilghili xalimay, Efesustin toxtimay ötmekchi bolup, mümkin bolsa, orma héyt künigiche Yérusalémgha yétip baray dep, aldirap baratti.

Pawlusning Efesustiki aqsaqallar bilan xoshlishishi

- ¹⁷ Lékin Milétustin Efesusqa kishi ewetip, jamaetning aqsaqallarini qichqardi.
- ¹⁸ Ular uning qéshigha kelgende u ulargha éytti: «Siler méning Asiya yurtigha kelgen awwalqi kúndin tartip aranglarda turup, ¹⁹ Yehudiylarning suyiquestliridin manga bolghan sinaqlarda kóz yashliri we hemme kemterlik bilen bir quldek Xudawendige xizmet qilip turghinimni bilisiler ²⁰ we paydiliq bolghan héchnémini yoshurmay, xelqning aldida we öylerde silerge sözni jakarlap telim bérip, ²¹ hem yehudiylargha, hem yunaniylargha: «Towa qilip Xudagha yénip Xudawendimiz Eysagha ishininglar» dep ching nesihet bérip turghinimni bilisiler. ²² We mana emdi men rohta baghlinip Yérusalémgha bérip, anda manga néme uchraydighinini bilmeymen. ²³ Lékin zenjirler we tenglik méni saqlap turghinini Muqeddes Roh her sheherde manga guwahliq bérip turidu.
- ²⁴ Lékin Xudaning méhir-shepqiti toghrisidiki Injilgha guwahliq bérip, Xudawende Eysadin qobul qilghan xizmitimni tamam qilip yügürüşümni pütüküzsem, jénimni özümge qimmet sanimaymen. ²⁵ Hemmenglarning arisida yürüp, padishahliqni wez éytip turghanmen. We mana emdi men bilimenki, siler méning yüzümni yene körmeysiler.
- ²⁶ Shuning üçün bügün silerge guwahliq bérimenki, héchbirining qénigha men qerzdar emesmen. ²⁷ Chünki héchnémini yoshurmay, Xudaning hemme iradisini silerge jakarlidim. ²⁸ Özünglar üçün we Muqeddes Roh silerni uning üstide baqquchi we padichi qilip qoyghan pada üçün, yeni Eysa öz qéni bilen öziqe tapturuwalghan Xudaning jamaiti üçün segek bolunglar.
- ²⁹ Men ketkendin kéyin padini ayimaydighan yaman bōriler aranglarga kiridighinini özüm bilimen. ³⁰ Derweqe öz ariliringlardin heqiqetni burmilighan söz éytquchilar qopup, shagirtlarni öziqe egeshtüridu. ³¹ Uning üçün oyghaq turup, méning üç yil dawamida toxtimay kéche-kündüz kóz yashlirim bilen herbiringlarga nesihet qilip turghinimni yadqa keltürünglar.
- ³² Emdi silerni tiklep quwwetlendirüp, hemme muqeddesler bilen mirasni bergili qadir bolghan Xudagha we uning méhir-shepqetlik sözige silerni tapshurimen.
- ³³ Kümüsh ya altun ya égin héchkimdin telep qilmidim. ³⁴ Bu qollirim méning we men bilen bolghanlarning hajitige xizmet qilghinini özünglar bilisiler. ³⁵ Ish qilip ajizlardin xewer élip, «Almaqtin bermek mubareklikrektur» dep Eysa özi éytqan sözni yad qilghili hemme ishim bilen silerge ögettim».
- ³⁶ Buni éytqandin kéyin u tiz püküp ularning hemmisi bilen dua qildi. ³⁷ Hemmisi tola yighlap Pawlusning boynigha chüshüp uni söydi. ³⁸ Ular «Yüzümni yene körmeysiler» dep éytqan sözi üçün toliraq ghemkin bolup kémigiche uni uzitip bardi.

Pawlusning Yérusalimg'ha bérishi

21¹ Biz ulardin ayrilghandin kéyin, kéme bilen udul Kos ariligha béríp, etisi Rodos ariligha yétip, andin Patara shehirige kelduq. ² Anda Fenikiyege baridighan bir kéme tépip, shuninggha minip kettuq. ³ Emma Siprus arili körün'gende uni sol qolda qoyup, Süriyige béríp Tirgha kelduq, chünki kémining yükini anda chiqiridighanidi. ⁴ Andaki shagirtlarni tapqandin kéyin, u yerde yette kün turduq. Ular Rohning ilhami bilen Pawlusqa: «Yérusalémgha chiqmighin» dep éytti. ⁵ Emma u yerde turidighan künlirimizni ötküzgende, andin kétép seperge chiqtuq. Ularning hemmisi xotun-baliliri bilen bizni sheherning tashqirighiche uzitip qoydi we déngizning boyida tiz püküp dua qilduq. ⁶ Bir-birimiz bilen xoshlashqandin kéyin, biz kémige chüshtuq we ular öziningkige yénip ketti.

⁷ Biz Tirdin kétép, kéme sepirimizni tamam qilip Ptolimaisqa yétip, andaki shagirtlarga salam béríp, ular bilen bir kün turduq. ⁸ Etisi biz andin kétép, Qeyseriyeye kélip, özi yettilerdin biri bolup Injil yetküzgüchi Filippusning öyige kirip, uningkide qalduq. ⁹ Uning peyghemberlik qilidighan töt yatliq qilinmighan qizi bar idi.

¹⁰ We biz anda birnechche kün qalghanda, Agabos dégen bir peyghember Yehudiyedin u yerge keldi. ¹¹ U bizning qéshimizgha kélip, Pawlusning kemirini élip öz qollirini we putlirini baghlap: «Muqeddes Roh mundaq éytiduki: < Bu kemerning igisini yehudiyar Yérusalémda shundaq baghlap, taipilerning qoligha tapshuridu»» dep éytti. ¹² Buni anglighinimizda biz bilen u yerlik kishiler uninggha: «Yérusalémgha barmighin» dep yalwurduq. ¹³ Pawlus jawab béríp éytti: «Némishqa shundaq yighlap, könglümni ézisiler? Xudawende Eysaning ismi üçhün yalghuz baghlan'ghili emes, belki Yérusalémda ölgili hem razidurmen» dédi. ¹⁴ U unitilmighanda biz shük bolup «Xudaning iradisidek bolsun» dep éyttuq.

¹⁵ Bu künlerdin kéyin yol jabduqlirimizni teyyarlap, Yérusalémgha chiqip barduq. ¹⁶ Lékin shagirtlardin birnechchisi Qeyseriyedin biz bilen béríp, bizni siprusluq Minason dégen bir kona shagirtningkige méhman bolghili élip barduq.

Pawlus Yérusalémda buraderler bilen körüshidu

¹⁷ Biz Yérusalémgha kelgende buraderler xushluq bilen bizni qobul qildi. ¹⁸ Pawlus etisi biz bilen bille Yaqubning qéshigha bardi we jamaet aqsaqallirining hemmisi u yerge keldi. ¹⁹ U ulargha salam béríp, Xuda uning xizmiti bilen taipilerning arisida qilghan ishlarini birdin-birdin bayan qilip berdi. ²⁰ Ular buni anglighanda Xudagha shan-sherep béríp, Pawlusqa éytti: «Ey burader, körisenki, ishen'gen yehudiyar nechche ming bolubdur we hemmisi Musaning Tewrat

qanuni üçhün gheyret körsitidu. ²¹ Ular sen toghruluq xelqtin: «Taipilerning arisidiki hemme yehudiylargha öz balilirini xetne qilmisun we qaidilerni tutmisun» dep Musadin yan'ghili telim berginingni anglighan. ²² Emdi qandaq qilayli? Séning bu yerge kelginingni hemme xelq anglap qalidu. ²³ Emdi sanga éytidighinimizni qilghin. Xudagha bir qesem qilghan töt kishimiz bar. ²⁴ Ularni élip, özüngni ular bilen paklap, chachlirini chüshürgili chiqidighan xirajitini bergin. Buning bilen ularning hemmisi sen toghruluq anglighanlirining yalghan ikenlikini we özüng Tewrat qanunigha muwapiq yürüp, uni tutqiningni bilidu. ²⁵ Lékin ishen'gen taipiler toghrisida ulargha butlarga qurbanliq qilin'ghan göshtin we qandin we boghulghan janiwarlardin we zinadin özini saqlisun dep, biz xet pütüp toxtatqaniduq».

²⁶ Buning bilen Pawlus u kishilerni özige élip, etisi ular bilen paklinish murasimi ötküzüp, beyt-muqeddeske kirip, paklinish künliri tamam bolghanda ularning herbiri üçhün qurbanliq ötküzidighan waqitni melum qildi.

Pawlusning beyt-muqeddeste tutqun qilinishi

²⁷ U yette kün tamam bolghili az qalghanda Asiya yurtidin kelgen yehudiylar Pawlusni beyt-muqeddeste körüp, hemme xelqni ghulghuligha sélip, uni tutup, ²⁸ warqirap: «Ey israiliy kishiler, kélip yarem béringlar! Her yerde qowmgha we Tewrat qanunigha we bu makan'gha qarshiliq qilip, hemme ademlerge telim bergen kishi ushbudur. Buningdin bashqa u hem beyt-muqeddeske yunaniylar kirgüzüp, bu muqeddes jayni napak qildi» dep éytti. ²⁹ Chünki ular mundin ilgiri efesusluq Trofimusi uning bilen sheherde körüp, Pawlus uni beyt-muqeddeske élip kirdi dep xiyal qildi. ³⁰ Shuning bilen hemme sheher xelqi qozghaldi we xelq yügürüp yighilip Pawlusni tutup, beyt-muqeddestin tashqiri söridi we derhal derwazilar békitildi.

³¹ Ular uni öltürgili turghinida qoshunning mingbéshisigha: «Pütün Yérusalém ghulghulida bolup qaldi» dep xewer yetti. ³² U derhal eskerler bilen yüzbéshilarni élip yügürüp, ularning yénigha keldi. Ular mingbéshi bilen eskerlerni körgende Pawlusni urmaqtin toxtidi. ³³ Mingbéshi aldigha bérip, Pawlusni tutup: «Ikki zenjir bilen baghlansun» dep buyrup: «U kimdur? Néme qildi?» dep soridi. ³⁴ Emma xelqning arisida biri uni, biri buni dep towishatti. Lékin ghulghula sewebidin tayin bir néme bilelmey: «Qorghan'gha élip bérisun» dep buyrudi. ³⁵ U pelempeyge yetkende xelqning zorluqi üçhün eskerler Pawlusni kötürüwdilar. ³⁶ Chünki jemi xelq keynidin egiship: «Uni yoqatqin!» dep warqirishatti.

³⁷ we Pawlusni qorghan'gha kirgüzginide mingbéshigha: «Sanga bir söz éytsam bolamdu?» dep éytti. Mingbéshi: «Yunanche uqamsen? ³⁸ Sen bu künlerdin ilgiri topilang qilip, töt ming qatilliq qilghuchini bayawan'gha élip barghan

misirliq emesmusen?» dédi. ³⁹ Pawlus: «Men Kilikiyediki meshhur bolghan Tarsus shehirining eholidin bir yehudiy kishidurmen. Sanga yalwurimenki, xelqqa söz qilghili manga ijazet bergin» dédi. ⁴⁰ U uninggha ijazet bergende Pawlus pelempeyde turup, qoli bilen xelqqa isharet qildi, we ular tamam shük bolghanda u ulargha ibraniy tili bilen söz qilip éytti:

Pawlus özini aqlaydu

22¹ Ey buraderler we atilar, emdi méning silerge béridighan jawabimni anglanglar» dédi. ² Ular uning ibraniy tili bilen ulargha söz qilghinini anglighanda téximu shük bolup qaldi. U yene söz qilip éytti: ³ Men Kilikiyediki Tarsus shehiride tughulghan bir yehudiy kishidurmen. Lékin bu sheherde chong bolup Ghamaliyilning putliri aldida terbiye tépip, ata-bowilirimizning Tewrat qanunining inchilikide telim aldim. Siler hemmenglar bugün bolghandek Xuda teripige gheyretlik idim. ⁴ U yoldikilerni, xahi er bolsun, xahi xotun bolsun ölümgicha qoghlap baghlap, zindanlarga tapshurattim. ⁵ Buninggha ulugh kahin we aqsaqallarning hemme mejlisi méning guwahlimdur. Men ulardin Demeshqtiki buraderlerge xet élip, andaki ishen'genlerni hem baghlap, jaza bérilsun dep, ularni Yérusalémgha keltürmek üçün u yerge bardim.

⁶ Emma yolda kétip bérup, chüsh waqti bilen Demeshqqa yéqinlashqinimda, nagah asmandin chong bir nur méning chöremge yorudi. ⁷ Men yerge yiqilip, manga: «Ey Saul, ey Saul, némishqa méni qoghlaysen?» dep éytqan bir awaz anglidim. ⁸ Men jawab berdimki: «Ey Xudawende, kimdursen?» U manga: «Men sen özüng qoghlighan nazaretlik Eysadurmen» dep éytti. ⁹ Men bilen bolghanlar nurni kördi, lékin manga sözligüchining sözlirini anglimidi. ¹⁰ Men éyttim: «Ey Xudawende, néme qilay?» Xudawende manga: «Qopup, Demeshqqa kirgin. Anda özüngge qilghili tayin qilin'ghanning hemmisi sanga éytilidu» dédi. ¹¹ Emma u nurning roshenliktin körelmes bolghinim üçün hemrahlim méni qolumdin yéteklep bashlap, méni Demeshqqa élip kirdi.

¹² Tewrat qanunigha muwapiq teqwadar bolup, andaki hemme yehudiyulardin yaxshi shahadet tapqan Ananiyas dégen bir kishi ¹³ manga kélip, yénimda turup, manga: «Ey Saul burader, köridighan bolghin» dep éytti. Men shu saette uninggha qarap köridighan boldum. ¹⁴ U éytti: «Ata-bowilirimizning Tengrisi séni öz iradisini bilip, adil bolghuchini körüp, uning aghzidin awaz anglash üçün ilghidi. ¹⁵ Chünki sen uning guwahi bolup, hemme ademlerning aldida körüp anglighining toghrisidin guwahliq bergeysen. ¹⁶ Emdi néme üçün texir qilisen? Qopup chömüldürüş qobul qilip, uning ismigha iltija qilip, gunahliringdin yuyun'ghin.»

¹⁷ Emma Yérusalémgha yénip kélip, beyt-muqeddeste dua qilip turghinimda

rohta k t r lgen halda bolup, ¹⁸ uni kördüm. U manga: ‹ Aldirap ildam Yérusalémdin chiqip ketkin, chünki men toghruluqtiki guwahliqingni qobul qilmaydu› dep éytqinini anglidim. ¹⁹ Emma men  yttim: ‹ Ey Xudawende, sanga ishen'g chilerni zindan'gha s lip, sinagoglarda urdurghinimni ular  zi bilidu ²⁰ we séning sh hiting Istifanusning q ni t k lgende, men hem yénida turup, obdan boldi dep, uni  lt rg chilerning  ginlirini saqlayttim› d dim. ²¹ L kin Xudawende manga  ytti: ‹ Barghin! Men s ni yiraq yerge taipilerning arisigha ewetimen›».

²² L kin ular bu s zglichilik uninggha qulaq s lip, awazlirini k t r p: ‹Undaq ademni yer y zidin yoqatqin! Tirik qalghili layiq emes› dep  ytishti. ²³ Ular warqirap, tash  ginlirini s liw tip hawagha topa chachqinida, ²⁴ mingb shi Pawlusni qorghan'gha  lip kirip: ‹Ularning uninggha qarshi shunche warqirighinining sewebini bilmek  ch n höküm tayiqi bilen tehqiqlenglar› dep buyrudi. ²⁵ Emma ular uni shire-qamcha urmaqqa bendke tartqanda Pawlus esker y zb shidin: ‹H k mmu toxtatmay bir rimliq kishini qamchilmaq silerge jayizmu?› dep soridi.

²⁶ Y zb shi buni anglap, mingb shining q shigha b rip: ‹N me qilmaqchi iding? Bu kishi rimliq iken› dep xewer berdi. ²⁷ Mingb shi uning aldigha b rip, uningdin sorap  ytti: ‹Manga  ytqin, sen rimliqmusen?› U  ytti: ‹Shundaq›. ²⁸ Mingb shi: ‹Men bolsam, tola pul xejlep Rimning puqrisi boldum› dep  ytti. Pawlus: ‹L kin men Rim puqraliqigha tughuldum› d di.

²⁹ Shuning bilen Pawlusni sorimaqchi bolghanlar ittik uni qoyup ketti we mingb shi uning rimliq ikenlikini bilip, uni baghlighini  ch n qorqup ketti.

³⁰ Etisi mingb shi yehudiylar n me  ch n Pawlusning  stidin erz qilghinini tehqiqlap qilay dep, uni y ship, bash kahinlar we pütün aliy k ngesh yighilsun› dep buyrup, uni  lip ularning aldida turghuzdi.

Pawlus yehudiylarning aliy k ngeshida

23 ¹ Pawlus közlirini k ngeshtikilerga tikip  ytti: ‹Ey buraderler, men bu k n'giche tamam sap niyet bilen Xudagha xizmet qilip turdum›. ² L kin ulugh kahin Ananiyas uning y nida turghanlarni uning aghzigha urghili buyrudi. ³ Pawlus uninggha  ytti: ‹Xuda s ni uridu, ey aqartilghan tam! Tewrat qanunigha muwapiq m ni höküm qilghili olturup, Tewrat qanunining xilapida m ni urghili buyruysen›. ⁴ Uning y nida turghanlar uninggha: ‹Xudaning ulugh kahinini deshnem qilisenmu?› d di. ⁵ Pawlus  ytti: ‹Ey buraderler, uning ulugh kahin ikenlikini bilmidim, chünki ‹ Qowmingning ulughini deshnem qilmighaysen› dep p t lgen›.

⁶ Pawlus anda bolghanlarning bir hessisi saduqiy we yene bir hessisi perisiy ikenlikini bilip, kéngeshte qichqirip éytti: «Ey buraderler, men özüm perisiy we perisiy oghlidurmen. Ümidimiz we ölgenlarning tirilip qopushi üçün soraq qilinenen». ⁷ Buni éytqanda perisiyler bilen saduqiylarning arisida bir ixtilap chühshüp, yighilghanlar ikkige bölünüp ketti. ⁸ Chünki saduqiylar: «Ölümdin tirilip qopush yoqtur we perishte yaki roh hem yoqtur» deydu, lékin perisiyler buning hemmisige étirap qilidu. ⁹ U waqit tola ghowgha chiqti we perisiylarning pirqisidin bolghan birnechche katiplar qopup, qattiq muzakiriliship: «Bu kishide héch yamanliq tapmiduq. Eger uninggha bir roh yaki bir perishte sözligen bolsa, qandaq» dep éytti. ¹⁰ Jédel qattiq bolghanda esker mingbéshi, ular Pawlusni pare-pare qilarmikin dep qorqup, Pawlusni ularning arisidin üzüp élip chiqip, qorghan'gha kirgüzgili esker buyrudi.

¹¹ Emma shu kéchisi Xudawende Pawlusning yénida turup: «Jüretlik bolghin. Men toghruluq Yérusalémda guwahliq berginingdek Rimda hem guwahliq bérisen» dep éytti.

Yehudiylarning Pawlusni öltürüş suyiqesti

¹² Kündüz bolghanda yehudiylar birliship qest qilip: «Pawlusni öltürmigüche esla yep-ichmeymiz» dep özlirini lenet-qesemning tégige qoydi. ¹³ Shundaq qest qilip ant ichkenler qiriq kishidin ziyade idi. ¹⁴ Bular bash kahinlarning we aqsaqallarning qéshigha bérip: «Biz Pawlusni öltürmigüche héchnéme tétimaymiz dep, özimizni qattiq lenet-qesemning tégige qoyduq. ¹⁵ Uning üçün siler kéngesh bilen bille uning ishini inchikirek tehqiqleydighan bahanini keltürüp, esker mingbéshigha: «Pawlusni bizge ewetkin» dep iltimas qilinglar. U yétip kelmeste biz uni öltürgili teyyar bolimiz» dep éytti.

¹⁶ Emma Pawlusning hemshirisining oghli bu meslihetni anglap, qélip qorghan'gha kirip, Pawlusqa xewer berdi. ¹⁷ Pawlus esker yüzbéshilirining birini öz aldigha qichqirip, uninggha: «Bu yigitni mingbéshining qéshigha élip barghin, chünki uninggha éytidighan bir sözi bar» dédi. ¹⁸ Yüzbéshi uni mingbéshining qéshigha élip bérip: «Mehbus Pawlus méni öz aldigha qichqirip, bu yigitni séning qéshinggha élip bérishimni tilidi. Uning sanga éytidighan sözi bar» dédi.

¹⁹ Mingbéshi uning qolidin tutup, bir terepke élip bérip: «Manga éytidighan sözüng néme?» dep uningdin soridi. ²⁰ U éytti: «Yehudiylar <Pawlusning ishini inchikilik bilen tehqiqleymiz» dep bahane keltürüp, ete uni aliy kéngeshtek ewetmikingni sendin iltimas qilghili meslihet qilishti. ²¹ Emdi sen ulargha unimighin, chünki ulardin qiriqtin ziyade kishi mexpiy halda uni marap yétip, uni öltürmigüche yep-ichmeymiz dep, özini lenet-kesemning tégige qoyuptu. Emdi ular teyyar bolup, séning ruxset qilishingni saqlap turidu»

dédi. ²² Mingbéshi yigitke: «Buni manga xewer berginingni héchkimge éytminghin» dep uninggha ketkili ruxset berdi.

Pawlus Qeyseriyeye élip bérilidu

²³ Andin esker yüzbéshiliridin ikkisini qichqirip, éytti: «Bu kéchining üçinchi saitide Qeyseriyeye barghili ikki yüz esker, yetmish atliq kishi we ikki yüz neyziwaz teyyar qilinglar» dep, ²⁴ Pawlusni mindürüp, waliy Féliksning aldigha tinch-amanliq élip bérishqa ulagh tapturghili ulargha buyrudi. ²⁵ U yene mundaq bir xet püttiki: ²⁶ «Klawdiyus Lisiyastin izzetlik Féliks waliygha salam!

²⁷ Bu kishini yehudiylar tutup, uni öltürmekchi idi. Emma men qoshun bilen kélip, uning rimliq ikenlikini bilgende uni ularning qolidin ajritiwaldim. ²⁸ Lékin ularning uning üstidin erz qilghinining sewebini uqay dep, ularning kéngishige élip bardim. ²⁹ Teptish qilip baqsam, ularning qanuni toghrisida talishidighan ishlar üçün uning üstidin erz qilghanliri manga melum boldi. Lékin ölümge yaki zenjirge layiq bir gunah uningda tépilmidi. ³⁰ Emma ularning bu ademge qest qilghini manga melum bolghanda, uni derhal séning qéshinggha ewetip uning dewagerlirige séning aldingda uning üstidin erz qilghili buyrudum».

³¹ Eskerler özige buyrulghandek Pawlusni élip, kéchilep Antipatris shehirige élip bardı. ³² Etisi atliqlarni uning bilen barghili qoyup, qorghan'gha yénip ketti. ³³ Emma atliqlar Qeyseriyeye kirgende xetni waliygha bérıp, Pawlusni uning aldigha élip keldi. ³⁴ Waliy xetni oqup: «U qaysi wilayettin iken?» dep sorap, uning Kilikiyedın ikenlikini bilgende, ³⁵ éytti: «Séning dewagerliring hem kelgende erzingni anglaymen» dep Hirodesning ordısında uni saqlighili buyrudi.

Pawlus waliy Féliksning aldida

24¹ Besh kündin kéyin ulugh kahin Ananiyas, birnechche aqsqaqallar we Tertulus dégen bir dewalashquchi kélip, waliygha Pawlus toghrisidiki shikayetlirini sundi. ² Pawlusni chaqirghandin kéyin Tertulus qopup, uning üstidin shikayet qilip éytti: ³ Ey izzetlik Féliks, séning sayengde tola tinchliq tapqinimizni we séning yaxshi mesliheting bilen bu milletke tola menpeetlik ishlar peyda bolghinini her zamanda we her makanda chong minnetdarliq bilen étirap qilimiz. ⁴ Lékin séni uzun waqit kayitmay, iltimas qilimenki, méhribanliqingda merhemet qilip, bizdin birnechche éghiz söz anglighaysen. ⁵ Biz bu ademning balaxor bolup, yer yüzidiki hemme yehudiylarning arısında topilang térip, Nasireylarning pirqisining bir bashlighuchisi ikenlikini körüp qoyduq. ⁶ Beyt-muqeddesni hem napak qilghili turdi. Uning üçün uni tutuwalduq we uni öz

qanunimiz boyiche höküm qilayttuq. ⁷ Lékin mingbéshi Lisiyas chong zorluq bilen uni qollirimizdin tartiwaldi ⁸ we uninggha erz qilghuchilarni özlirining aldigha kélishe buyrudi. Emdi sen özüng soraq qilip, biz uning üstidin erz qilghanning hemmisini özidin melum qilisen» dédi. ⁹ Yehudiylar hem: «Ish shundaq iken» dep sözige qoshuldi.

¹⁰ Waliy Pawlusqa: söz qilghin dep isharet qilghanda, u söz bashlap éytti: «Séning tola yildin béri bu millette hakim bolghiningni bilip, xatirjemlik bilen özüm üçhün jawab bérimen. ¹¹ Sanga melum bolsunki, Yérusalémgha sejde qilghili chiqqinimgha téxi on ikki kündin ashmighan ¹² we ular méning beyt-muqeddeste ya sinagoglarda we ya sheher ichide bir kishi bilen éytiship xelqni qozghatqinimni körmidi. ¹³ Ular hazir méning üstümdin qilghan shikayetlirini séning aldingda guwah bilen toxtitalmaydu. ¹⁴ Lékin buni sanga étirap qilimenki, ular pirqe dégen teriqige muwapiq atabowilirimning Tengrisige ibadet qilip, Tewratta we peyghemberlerning muqeddes yazmilirida pütülgenning hemmisige ishinimen. ¹⁵ Bulardek men hem Xudagha tayinip, yaxshilar bilen yamanlar tirilip qopidu dep, qiyametke ümidwarmen. ¹⁶ Uning üçhün men özüm Xudaning we ademlerning aldida wijdanim pak bolsun dep, hemishe tiriship turimen.

¹⁷ Tola yillar ötkendin kéyin qurbanliq qilip, öz xelqimge sediqe bergili keldim.

¹⁸ Xelq qozghitip ghelwe qilmay, paklinish resmini qilip bolghinimda, Asiya yurtidin kelgen birnechche yehudiylar méni beyt-muqeddeste körüp qaldi.

¹⁹ Bularning méning üstümdin bir dewasi bolsa, bu yerge kélip, aldingda erzini qilsa bolatti. ²⁰ Bolmisa bu kishiler özi ali y kéngeshning aldida turghinimda mende néme gunah tapqinini désun. ²¹ Yaki: «Ölgenlerning tirilip qopushi toghrisidin men bugün silerning aldinglarda soraq qilinimen» dep ularning arisida turghinimda éytqan shu sözüمنى yaman aldimikin?»

²² Féliks bu imanning yolini tégidin bilip, dewani bashqa waqitqa sélip éytti: «Lisiyas mingbéshi bu yerge kelgende, dewayinglarni diqqet bilen soray» dep, ²³ esker yüzbéshigha Pawlusni boshraq qoyup, yéqin kishilirining héchbirini uninggha xizmet qilishtin tosmay saqlighili buyrudi.

²⁴ Birnechche kündin kéyin Féliks özining yehudiy xotuni Drusila bilen kélip, Pawlusni keltürüp, Eysa Mesihke ishinish toghrisida uningdin soridi.

²⁵ Emma Pawlus adalet we neps tartmaqliq we kélidighan höküm toghrisida söz qilghanda, Féliks qorqup éytti: «Emdi ketkin, manga munasip purset bolghanda séni öz aldimgha qichqiray» dédi. ²⁶ Shuningdek u Pawlus manga pul bérermikin dep ümid qilip, uni pat-pat qichqirip, uning bilen sözlishetti.

²⁷ Lékin ikki yil ötkende Féliksning ornigha Porkiyos Féstus keldi. We Féliks, yehudiylar mendin minnetdar bolsun dep, Pawlusni zindanda baghlaqliq qoyup ketti.

Pawlus waliy Féstusning aldida

25¹ Féstus waliyliq mensepni tapshuruwélip üç kün ötkende Qeyseriyedin Yérusalémgha chiqti. ² Bash kahinlar bilen yehudiylarning chongliri uninggha Pawlusqa qarshi erz qilip, ³ «Iltipat bolsa Pawlusni Yérusalémgha élip keltürgin» dep uninggha yalwurdi. Ular yolda Pawlusni marap turup, öltürüshke meslihet qilishqanidi. ⁴ Lékin Féstus ulargha: «Pawlus Qeyseriyede solaqliq turidu. Özüm hem pat pursette u yerge barimen. ⁵ Uning üçhün aranglarda hoquqdar kishiler men bilen bérip, u ademning bir gunahi bolsa uning üstidin erz qilsun» dep éytti.

⁶ Féstus ularning arisida sekkiz on kün ötmey turup, Qeyseriyege bérip chüshti. Etisi soraq textide olturup, Pawlusni élip kelgili buyrudi. ⁷ U kelgende Yérusalémdin kelgen yehudiylar chöriside turup, uninggha tola éghir jinayetler artti, lékin guwah bilen toxtitishqa ajiz keldi. ⁸ Pawlus özini muhapizet qilip: «Xahi yehudiylarning qanunigha, xahi beyt-muqeddeske, xahi qeyserge héchbir gunah qilmidim» dep jawab berdi. ⁹ Emma Féstus yehudiylar mendin minnetdar bolsun dep, Pawlustin: «Yérusalémgha chiqip, bu ishlar toghrisida méning aldimda soraq qilin'ghili xalamsen?» dep soridi. ¹⁰ Lékin Pawlus éytti: «Qeyserning bir wilayitidiki höküm textining aldida turimen we undaq yerde höküm qilinmiqim kérektur. Sen özüing bilgendek yehudiylargha héchbir naheqliq qilmidim. ¹¹ Eger bir xata yaki ölümge layiq bir ish qilghan bolsam, özümni ölüm din ayimaymen. Lékin bular méning üstümdin erz qilghan ishlarning héchbirining orni bolmisa, héch kishi méni ulargha tutup bérelmeydu. Qeyserge erz qilimen» dédi.

¹² Féstus mejlisi bilen kéngiship: «Qeyserge erz qilding we qeyserning aldigha barisen» dep jawab berdi.

Agrippas padishah Qeyseriyege kélidu

¹³ Birnechche kün ötkendin kéyin Agrippas padishah bilen Berniki Féstusqa tebrik éytqili Qeyseriyege keldi. ¹⁴ Ular anda birnechche kün turghanda Féstus Pawlusning ishini padishahqa dep bérip éytti: «Munda Féliks zindanda qaldurup ketken bir kishi bar. ¹⁵ Men Yérusalémda iken waqtimda bash kahinlar bilen yehudiylarning aqsaqalliri uninggha qarshi erz qilip, üstidin höküm tilidi. ¹⁶ Lékin ulargha jawab berdimki: «Jawabkar öz dewagerliri bilen yüz muyüz turup, özining üstidin qilin'ghan dewa toghrisidin jawab bergili purset tapmighuche bir ademni qatilliq qilinishqa tapshurmaq rimliqlarning resmi emes». ¹⁷ Ular bu yerge yighilghandin kéyin men texir qilmay, etisi soraq textige olturup u kishini élip kelgili buyrudum. ¹⁸ Lékin dewagerliri qopqanda ular men guman qilghan ishlarning héchbirini uning üstige qoymidi. ¹⁹ Belki ularning öz din-

ibaditi toghrisidiki ishlar we Pawlus uni tirik dep éytqan Eysa namliq ölgen bir kishi toghrisida uning bilen talashti. ²⁰ Lékin men bu soraq toghrisida néme xiyal qilishimni bilmigende uningdin: «Yérusalémgha béríp, bu ishlar toghrisida soraq qilin'ghili xalamsen?» dep soridim. ²¹ Lékin Pawlus qeyserge erz qilip, uning aldida soraq qilin'ghuchilik muhapizet qilinishni sorighanda, men uni qeyserning aldigha ewetküche saqlighili buyrudum». ²² Agrippas Féstusqa éytti: «Men hem u kishini anglighili xalattim». Féstus: «Ete uni anglaysen» dep éytti. ²³ Etisi Agrippas we Berniki chong debdebe bilen kélip, mingbéshilar we sheharning ésilzade kishiliri bilen mehkime xanisigha kirgende, Pawlus Féstusning buyruqi bilen keltürüldi. ²⁴ Féstus éytti: «Ey padishah Agrippas we biz bilen bu yerde hazir bolghan hemme kishiler, mana bu kishini körisiler. Uning üstidin yehudiylarning hemmisi Yérusalémda we bu yerde manga erz qilip: «U yene shundaq tirik qalmisun» dep towlisiverdi. ²⁵ Lékin men uqtumki, ölümge layiq héchbir ish qilmighan. Lékin u özi qeyserge erz qilghandin kéyin, uni u yerde ewetkili tayin qildim. ²⁶ Emma uning üstide xojamgha pütüküdek bir nersem yoqtur. Emdi soraq qilghandin kéyin pütükili bir némem bolsun dep, uni silerning aldinglarga we mexsus séning aldinggha, ey padishah Agrippas, keltürdüm. ²⁷ Chünki bir mehbusni uning üstidiki erzni bildürmey ewetmek manga bolmaydighandek körünidu» dédi.

Pawlus Agrippas padishah aldida özini aqlaydu

26¹ Agrippas Pawlusqa: «Özüng toghruluq jawab bergili sanga ijazet bar» dédi. U waqit Pawlus qolini sunup, öz jawabida éytti: ² Ey padishah Agrippas, yehudiylar méning üstümdin dewa qilghan ishlar toghrisida séning aldingda bugün jawab bergili purset tapqinim üçün özümni bextlik bilimen. ³ Chünki özüng yehudiylarning hemme resim we mesililirini obdan bilisen. Uning üçün sanga yalwurimenki, sözümnü sewr bilen anglighaysen. ⁴ Desleptin tartip, kichik waqitindin béri ömrümni Yérusalémda öz qowmimning arisida qandaq ötküzginimni hemme yehudiylar bilidu. ⁵ Eger ular xalisa, méning perisiy bolup, awwaldin tartip ibaditimizning hemmidin ching pirqisining qaidilirige muwapiq yüriginimni bilip, shuninggha guwahliq beretti. ⁶ Emdi Xuda ata-bowilirimizgha qilghan wedige ümid baghlighinim üçün munda soraq qilinip turimen. ⁷ U wedige yetkili on ikki qebilimiz gheyret bilen kéche we kündüz Xudagha ibadet qilip ümid qilidu. Bu ümid üçün, ey padishah, yehudiylar méni shikayet qilidu. ⁸ Xudaning ölgenlerni tirildürmiki némishqa silerge ishinelmigüdek bir ish körünidu? ⁹ Men özüm hem nazaretlik Eysaning ismigha qarshi tola qest qilmiqim wajip dep xiyal qilattim. ¹⁰ Yérusalémda hem

shundaq qilib, bash kahinlardin destek xéti élip, muqeddeslardin tola kishilerni zindan'gha sélip, ular óltürülginide, shu hókümge qoshulattim ¹¹ Men hemme sinagoglarda pat-pat ularni qiynap, kupurluq gep qilishqa zorlap, ulargha qarshi ziyade ziyankeshlik qilib, hetta yaqa sheherlergiche qoghlattim.

¹² Shuning bilen kahinlarning destek xéti we buyruqi bilen Demeshqning yolida kétip barghinimda, ¹³ mana, ey padishah, künning chüsh waqtida aptapning nuridin yoruqraq bir nur méning we men bilen barghanlarning chöriside yorughinini kördüm. ¹⁴ Hemmimiz yerge yiqilghanda ibraniy tilida manga: «Ey Saul, ey Saul, méni némishqa qoghlaysen? Sanjighuchige tepmek sanga qiyindur» dégen bir awaz anglidim. ¹⁵ Emma men éyttim: «Ey Xudawende, sen kimdursen?» Xudawende éytti: «Men sen özüng qoghliwatqan Eysadurmen. ¹⁶ Lékin qopup, putliring bilen dessep turghin. Chünki men sanga körün'ginim we mundin kéyin sanga körünidighinim toghrisida guwahliq bergeysen dep, séni xizmetkar we guwahim bolushqa ilghidim. ¹⁷ Men séni qowmdin we taipilerdin qutquzup, ¹⁸ ularning közlirini échip, ularni qarangghuluqtin yoruqluqqa we sheytanning quwwitidin Xuda teripige yandurghili séni ulargha ewetimen. Shundaqla ular manga ishenmiki bilen gunahlarning meghpiritini tépip, muqeddesler bilen miras alghay» dédi.

¹⁹ Uning üçün, ey padishah Agrippas, u samawi rohiy körünüşke itaetsizlik qilmidim. ²⁰ Belki awwal Demeshqtikiler bilen Yérusalémdikilerge, andin Yehudiyening hemme yurtigha we taipilerge, towa qilib, Xudagha yéniptowagha layiq emel qilsun dep, wez qildim. ²¹ Buning üçün yehudiylar beyt-muqeddeste méni tutup óltürgili qestlidi. ²² Emma Xuda manga bérilgen yardimi bilen bu kün'giche kichiklerge we chonglarga guwahliq bérilgen turimen. Peyghemberler bilen Musa bolidighan weqeler toghrisida aldin xewer berginidin bashqa héchnémini éytmay, ²³ yeni Mesihning zexmet tartip, qiyametning tunjisi bolup, qowmgaha we taipilerge nur jakarlishi kérek bolghinini wez éytimen».

²⁴ Pawlus shuni özini aqlap éytip bergende, Féstus ünlük awaz bilen éytti: «Ey Pawlus, eqlingdin ézipsen. Ilimingning toliliqi séni eqlingdin azduruptu».

²⁵ Pawlus éytti: «Ey izzetlik Féstus, men eqlimdin azmaptimen, belki heq we eqilliq sözler éytimen. ²⁶ Padishahning bu ishlardin xewiri bar. Uning üçün jüret bilen uning aldida söz qilimen. Bu ishlarning héchbiri uninggha namelum bolmighinini bilimen, chünki bu ish bir bulungda weqe bolghan emes. ²⁷ Ey padishah Agrippas, peyghemberlerge ishinemsen? Ishen'giningni bilimen» dédi.

²⁸ Agrippas Pawlusqa: «Méni qisqa waqitta unitip, mesihiy qilidighan oxshaysen» dédi. ²⁹ Pawlus éytti: «Qisqa waqitta bolsun yaki uzun waqitta bolsun, Xudadin tilimenki, yalghuz sen emes, belki bugün méni anglighanlarning hemmisi, mundaq zenjir bilen baghlinishimgha qarimay, mendek bolsa idi» dédi.

³⁰ Padishah, waliy we Berniki we ular bilen olturghanlar qopup, ³¹ bir terepke

bérip, bir-biri bilen sözlishop éytti: «Bu adem ölümge yaki zenjirge layiq héchbir ish qilmighan». ³² Agrippas Féstusqa éytti: «Bu adem qeyserge erz qilmighan bolsa, azad qilinalatti».

Pawlusning Rim shehirige qilghan sepiri

27¹ Kéme bilen Italiyege bérishimiz tayin bolghanda, Pawlus we yene birnechche mehbuslar qeyserning qoshunidiki Yuliyus dégen bir yüzbéshigha tapshuruldi. ² Biz Asiya yurtining sahilidiki sheherlerge baridighan Edremit kémisige chüshüp rawan bolduq. Tésalonikadin bolghan Aristarxus dégen bir Makédoniyelik kishi biz bilen bardı. ³ Etisi Sidon'gha yétip kelduq. Yuliyus Pawlusqa adimiylik qilip, éhtiyajlirini qandurush üçün dostlirining qéshigha barghili uninggha ruxset berdi. ⁴ U yerdin kétip, shamal zit bolghan üçün Sipurning töwinidin ötüp, ⁵ Kilikiye we Pamfiliyening udulidiki déngiz bilen kézip, Likiyediki Mira shehirige yétip kelduq.

⁶ U yerde esker yüzbéshi Italiyege baridighan bir Iskenderiye kémisini tépip, bizni shuninggha chüshürüp qoydi. ⁷ Biz tola künler asta-asta méngip, musheqqet bilen Kinidosning yéqinigha yétip, shamal bizni u yerge barghili qoymighanda Salmoneni yandap, Krit arilining töwinidin ötüp, ⁸ müshküllük bilen aralning sahilini yaqilap, Laséya shehirining yéqinidiki «Chirayliq portlar» dégen jaygha kelduq.

⁹ Tola waqit ötkini üçün kéme bilen seper qilmaq xeterlik bolghanidi, chünki roza küni ötkenidi. Shunga Pawlus meslihet bérip, ¹⁰ ulargha éytti: «Ey kishiler, bu déngiz sepirining yalghuz yük bilen kémige emes, belki janlirimizgha hem tola xeterlik bolup, ziyani yetküzidighinini körimen».

¹¹ Lékin esker yüzbéshi kémichige we kémining igisige ishinip Pawlusning sözige qulaq salmidi. ¹² U yer qishlighili kélishmigini üçün kémidikilerning tolisi: «Bu yerdin kétip, mümkin bolsa, Fénikske bérip anda qishlayli» dep kéngeshti. Féniks özi gherb jenubidin we gherb shamalidin daldilinip Krit arilida bolghan bir port iken.

Déngizdiki boran

¹³ Jenubtin gal bir shamal chiqip soqqanda ular, könglimizdikidek boldı dep, lenggerni chiqirip, Krit sahilini yaqilap mangdı. ¹⁴ Lékin uzun waqit ötmeste «sherq shamal borini» dégen bir qattiq boran aral teripidin chiqti. ¹⁵ Kéme urulup shamalgha zit turalmighanda, nailaj kémini shamalning meyliche qoyup mangdurduq. ¹⁶ Klawda dégen kichik bir arilining daldisi

bilen mangghinimizda, teslik bilen qéyiqni kémige tartiwalduq. ¹⁷ Ular qéyiqni ichige tartiwalghandin kéyin, chare tépip arghamcha bilen kémining chörisini baghlap békitip qoydi we kéme Sirtis dégen qum döwilirige qéqilip ketmisun dep, yelkenni chüshürüp kémini shamalning sürüshige qoyup berdi. ¹⁸ Lékin borandin qattiq bésilghinimizda etisi ular yükni déngizgha tashlidi. ¹⁹ we üçinchi küni ular öz qolliri bilen kémining eswab jabduqlirini tashliwetti. ²⁰ Tola künler, xahi aptap, xahi yultuz körünmeytti. Boran toxtimay soqup turghanda, qutulustin hemme ümidimiz késildi.

²¹ Tolilarning yégüsi kelmigende Pawlus ularning otturisida qopup, éytti: «Ey kishiler, méning sözümge unap Krittin chiqmighan bolsanglar, bu musheqqet we zerge uchrinmayttuq. ²² Emma emdi silerge éytimeyki, xatirjem bolghaysiler. Mana silerning héchbiringlarning jéni halak bolmaydu, yalghuz kéme yoqilidu. ²³ Men ibadet qilghan igem Xudaning bir perishtisi bu kéche méning yénimda turup, ²⁴ éytti: «Ey Pawlus, qorqmighin qeyserning qéshigha chiqmiqing kérek, we mana, Xuda sen bilen kémide seper qilghuchilarning hemmisini sanga berdi.» ²⁵ Uning üçün xatirjem bolunglar, ey kishiler, chünki manga étylghandek bolidu dep, Xudagha ishinimen. ²⁶ Lékin bir aralgha soqulmaqimiz kérek iken».

²⁷ On tötinchi kéchisi Adriatik déngizida dawalghunup mangghinimizda, kémichiler kéchining yérimida quruqluqqa yéqinlashtuq dep guman qildi. ²⁸ Suning chongqurluqini chaghlap yigirme ghulach ikenlikini bilip, andin azghina méngip, yene chaghlap chongqurluqining on besh ghulach ikenlikini bildi. ²⁹ Ular kémining qoram tashlarga qéqilip kétishidin qorqup, kémining keyni teripidin töt lengger sélip, tang étishni saqlap turdi. ³⁰ Emma kémichiler kémidin qachqili qest qilip: «Kémining aldi teripidin lengger salimiz» dep bahane qilip, qéyiqni chüshürginide, ³¹ Pawlus esker yüzbéshigha we eskerlerge: «Eger bular kémide qalmisa, siler qutulalmaysiler» dep éytti. ³² U waqit eskerler qéyiqning baghlirini késip, uni chüshürüwetti.

³³ Emma tang atar waqitta Pawlus hemmisige taam yégili yalwurup éytti: «Bügün saqlap turup, bir néme yémey turghininglarga on tötinchi küni boldi. ³⁴ Uning üçün silerge taam yégili yalwurimen. Bu silerning qutulushunglarga lazimdur, chünki héchbiringlarning béshidin bir tal chach yoqalmaydu» dep éytip, ³⁵ bir nanni élip, hemmisining aldida Xudagha shükür éytip, oshtup yégili turdi. ³⁶ we hemmisi xushallinip taam élip yédi. ³⁷ Kémide hemmimiz ikki yüz yetmish alte jan iduq. ³⁸ Ular yep toyghandin kéyin bughdayni déngizgha tashlap, kémini yenggilletti.

³⁹ Kündüz bolghanda ular u yerni tonumidi. Emma sahili chiqalghudek bir körpezni körüp, mümkin bolsa, u yerge kémini kirgüzgili meslihet qilishti.

⁴⁰ Ular lenggerlarning baghlirini késip, lenggerlarni déngizda qoyup, kémining yónilish taxtaylirining baghlirini boshitip, chong yelkenni kótürüp shamalgha udul qilip, kémini sahil teripige jónetti. ⁴¹ Emma suning tégidiki bir qum döwisige uchráp kémini uninggha taqashturup qoydi. Kémining aldi teripi tewrenmigüdek bolup qaldi, lékin keyni teripi dolqunlarning urghinidin sun'ghili turdi.

⁴² Eskerler özi: «Hécbiri su üzüp chiqip qéchip ketmisun» dep mehbuslarni öltürgili meslihet qilishti. ⁴³ Lékin esker yüzbéshi Pawlusni qutquzghili xalap, ularni qest qilghinidin tosüp: «Su üzüşni bilgenler awwal özi ni sugha tashlap quruqluqqa chiqsun. ⁴⁴ Qalghanlarning bezisi taxtilar üstide we bashqisi kémidin chiqqan parchilar üstide minip, quruqluqqa chiqsun» dep buyrudi. Hemmisi shundaq qilip quruqluqqa chiqip qutuldi.

Pawlus Malta arilida

28 ¹ Biz qutulghandin kéyin u aralning éti Malta ikenlikini bilduq. ² Aralning xelqi bizge tola ademgerchilik körsitip, yamghur yéghip turup, hawa soghuq bolghini üçhün ot yéqip, hemmimizni öz aldigha tekliپ qildi. ³ Pawlus birnechche quruq shaxlarni yighip otqa tashlighanda, bir chéqidighan yilan otning qiziqliqtin qéchip chiqip, qolidin chéqip ésilip qaldi. ⁴ Emma xelq yilanning uning qoligha ésilip sanggilap turghinini körgende bir-birige: «Sheksizki, bu adem qatilliq qilghuchi iken. Déngizdin qutulghini bilen adalet özi uni tirik qoymidi» déyishti. ⁵ Lékin Pawlus janiwarni otqa silkiwétip, héch zerer körmidi. ⁶ Lékin ular uni ishship kétidu yaki tuyuqsiz ölüp yiqilidu dep xiyal qilip qarap turdi. Emma uzun saqlap turghandin kéyin uninggha héch zerer yetmeginini körüp xiyallirini yötkep: «U bir Tengri iken» dep éytishti.

⁷ Shu yerning etrapida aralning chongi Publiyus dégen bir kishining yer hoyliliri bar idi. U kishi bizni qobul qilip, dostluq körsitip üç kün méhman qildi. ⁸ Emma weqe boldiki, Publiyusning atisi tep bolup qan tolghaq késilide yétip qaldi. Pawlus uning qéshigha kirip, dua qilip qollirini üstige qoyup, uni saqaytti. ⁹ Bu weqe bolghandin kéyin araldiki bashqa késeller kélip, shipa tapti. ¹⁰ Bular bizge tola izzet qilip, kéme bilen ketkinimizde lazimliqimizni kémige séliship berdi.

Pawlus Rim shehirige yétip kélidu

¹¹ Üch ay ötkendin kéyin biz özi aralda qishlap Diyuskuri dégen butlarning süritini kötürgen bir Iskenderiye kémisige chüshüp méngip, ¹² Sirakusa shehirige yetkende anda üch kün qalduq. ¹³ U yerdin aylinip méngip Rékiyum shehirige kelduq. Etisi jenub shamili chiqip soqqini bilen ikkinchi küni Putéyoli shehirige yétip kelduq. ¹⁴ U yerde buraderler bilen uchriship, yalwurghanliri üçhün ularningkide yette kün turup qalduq. Andin Rimgha barduq. ¹⁵ Andaki buraderler bizning toghrimizdin xewer tépip, Apiy-Forum we Uch-Saray dégen yerlergiche bizning aldimizgha chiqti. Pawlus buraderlerni körgende Xudagha shükür qilip jüretlendi.

¹⁶ Biz Rimgha kirgende Pawlusqa uni saqlap turghan esker bilen öz-özige olturghili ijazet bérildi.

Pawlusning Rimdiki yehudiylar bilen uchrishishi

¹⁷ Üch kündin kéyin Pawlus yehudiylarning chonglirini qichqardi. Ular jem bolghanda u ulargha éytti: «Ey buraderler, men qowmimizgha qarshi yaki ata-bowilirimizning resimlirining xilapida bir néme qilmighan bolsam hem, Yérusalémde mehbustek rimliqlarning qoligha tapshuruldum. ¹⁸ Bular méni soraq qilip mende ölümge layiq héchbir gunah tapmighanda méni qoyup bergili xalidi. ¹⁹ Lékin yehudiylar unimighanda men ilajsiz bolup qeyserge erz qildim, lékin qowmimgha qarshi héch dewayim yoqtur. ²⁰ Bu sewebtin siler bilen körüshüp sözleshmek üçhün silerni özümge qichqardim. Chünki Israilning ümidi üçhün bu zenzir bilen baghlaqliqturmen» dédi.

²¹ Ular uninggha éytti: «Sen toghruluq Yehudiyedin bizge xet kelmidi we ya buraderlerdin birkim kélip, sen toghruluq yaman bir néme éytip bermigen.

²² Lékin emdi séning xiyalliringni özüngdin anglighili xalaymiz, chünki bu pirqining üstide her yerde muxalipliqliq qilin'ghini bizge melumdur».

²³ Shuning bilen ular uninggha bir kün tayin qilip u künde téxi tola kishiler u özi méhman bolghan yéride uning qéshigha keldi. U özi etidin axshamghiche Xudaning padishahliqi toghrisida shahadet qilip telim bérrip, Eysa toghrisida Musaning Tewratidin we peyghemberlerning muqeddes yazmiliridin delil keltürüp ularni ishendürgili tirishti. ²⁴ Beziler uning éytqinigha ishendi, emma beziliri ishenmidi. ²⁵ Ular bir-biri bilen ittitaq bolmay tariship ketti. Ular ketkinide Pawlus yalghuz shu sözni éyttiki: «Muqeddes Roh Yeshaya peyghemberning wasitisi bilen ata-bowiliringlarga rast söz qilghandur, yeni:

²⁶ < Bu qowmgha bérip éytqinki: Anglimaqliq bilen anglaysiler, emma héch uqmaysiler. Körüp turup körisiler, emma héch singdürüwalmaysiler.

²⁷ Chünki bu qowmning köngli qélin bolghan we qulaqliri éghir bolghan we közlirini yumuwalghan. Shundaq bolmisa idi, közliri bilen körüp, qulaqliri bilen anglap, köngülliri bilen uqup, yénip mendin shipa tapatti.>

²⁸ Uning üçün silerge melum bolsunki, Xudaning bu nijati taipilerge ewetildi we ular anglaydu». ²⁹ U bu sözlerni éytqanda yehudiylar öz arilirida taliship ketti.

³⁰ Pawlus tamam ikki yil özi ijarige alghan bir öyde turup, öz aldigha kelgenlarning hemmisini qobul qilip, ³¹ Xudaning padishahliqi toghrisida wez éytip, Xudawende Eysa Mesih toghrisida tosulmay, jüret bilen telim berdi.